

misli

THOUGHTS

misli

(THOUGHTS) – Religious and Cultural Monthly in Slovenian language. Informativni mesečnik za versko in kulturno življenje Slovencev v Avstraliji + Ustanovljen (Established) leta 1952 + Published by Slovenian Franciscan Fathers in Australia. Izdajajo slovenski frančiškani v Avstraliji + Urednik in upravnik (Editor and Manager) Fr. Metod Ogorevc, O.F.M., Baraga House, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Ureja (Production Editor) in računalniški prelom Katarina Mahnič + Naslov: MISLI, P.O.Box 197, Kew, Vic. 3101 + Tel. (03)9853 7787 – Fax (03)9853 6176 – E-mail: misli@infoxchange.net.au + Naročnina za leto 2001 je 20 avstralskih dolarjev, zunaj Avstralije letalsko 50 dolarjev + Naročnina se plačuje vnaprej + Poverjenišvo za MISLI imajo vsa slovenska verska središča v Avstraliji + Rokopisov ne vračamo + Prispevkov brez podpisa ne objavljamo + Za objavljene članke odgovarja pisec sam + Vnašanje in priprava strani (Typing and Lay-out): MISLI, 19 A'Beckett Street, Kew, Vic. 3101 + Tisk (Printing): Distinction Printing Pty. Ltd. (Simon Špacapan), 164 Victoria Street, Brunswick, Victoria 3056 – Tel. (03)9387 8488 – Fax (03)9380 2141. ISSN 1443-8364

'BOLJŠI JE KONEC reči ko njen začetek,' ugotavlja svetopisemski pridigar. Avgusta pred štirimi leti sem prevzel uredništvo in upravništvo Misli in s to številko ga zaključujem. Novi urednik in upravnik bo p. Ciril Božič, kateremu želim obilje božjega blagoslova pri uredniškem in drugem delu. Zahvaljujem se za urejanje revije Katarini Mahnič, ki je med drugim skrbela tudi za vpisovanje naročnin in darov; Dragi Gelt, ki je Katarino uvajala v uporabo računalniških programov za urejanje; Florjanu Auserju za nasvete pri nakupu računalnika in programov in za drugo pomoč skupaj s Stanko Gregorič; Zorki Černjak, Gregorju Horvatu, Janezu Novaku, Saši Ceferin, Simonu Špacapanu; Tonetu Gorjupu, prof. Mirku Mahnič, Bojanu Erhartiču, sobratom p. Valerijanu, p. Janezu, p. Filipu, in mnogim drugim, ki ste skrbeli za pestrost revije, ki izhaja že petdeseto leto. Vabim še naprej k zvestemu sodelovanju stare in nove sodelavce!

Pred vami je spet mavrična barvitost branja. Izstopa deseta obletnica neodvisnosti domovine Slovenije in petdeseta obletnica slovenskih frančiškanov v Avstraliji. Ta številka je dvojna, naslednja pa bo predvidoma izšla nekje septembra. Nasvidenje!

p. Metod

Glasba iz Baragove knjižnice

NOVE KASETE

CENA \$12

- NONET CERTUS - Ave Marija
- ANSAMBEL BRATOV AVSENIK - Vse življenje same želje
- ANSAMBEL LOJZETA SLAKA - Na vseh straneh sveta
- IZTOK MLAKAR - Štorije in baldorije
- ZLATKO DOBRIČ - Sedem dolgih let
- PETER BREEN - Rainbows in the Rain
- VESELA JESEN - 25 let zlate štajerske popevke
- BIG BEN - Največji uspehi
- ALPSKI KVINTET - Ave Marijo zvoni
- VELIKONOČNE PESMI
- BRATJE IZ OPLOTNICE - Pesem nikoli ne umre
- SIMONA WEISS - Mati
- NACE JUNKAR - Slovenski mornar
- BRANE DRVARIČ - Ostani z mano
- RAZLIČNI IZVAJALCI - Zate Slovenija (Aleksander Mežek, Oto Pestner, Helena Blagne, Pop Design, Čuki, Edvin Fliser, Obvezna smer)
- NONET CERTUS MARIBOR - Slava tebi, Slomšek škof
- ANSAMBEL HENČEK - Moje uspešnice
- DESETI BRAT - Pelin roža
- LJUBLJANSKI OKTET - Slovenija moja dežela
- OTO PESTNER - Ciganska kri
- WOLF - Angel varuh
- MAGNET - Polnočni poljub in največje uspešnice

NOVE ZGOŠČENKE (CD)

CENA \$22

- ANS. BRATOV AVSENIK - Zvezde na nebu žare - Srečno novo leto
- MARIBORSKI OKTET - Jubilejni koncert ob 20-letnici
- KOMORNI ZBOR AVE - Eno dete je rojeno
- SLOVENSKI OKTET - The Mastersingers of Slovenia

Slika na naslovnici je delo melbournske umetnice ZORKE ČERNJAK.

misli

Kdor VERO izgubi, mu ugasne LUČ v temi

DR. FRANC KRAMBERGER
mariborski škof

Leto 50, št. 7/8
Julij - Avgust 2001

- Kdor vero izgubi, mu ugasne luč...
- dr. Franc Kramberger - stran 161
- Sv. Ciril in Metod Melbourne
- p. Metod - stran 164
- Program obiska škofa in provinc.
- stran 167
- Križem avstralske Slovenije
- stran 168
- Sv. družina Adelaide
- p. Janez - stran 173
- Naše nabirke
- stran 175
- Sveti Frančišek Asiški
- Marija Kmetova - stran 176
- V osmih dneh okoli Slovenije
- Bojan Erhartič - stran 178
- Znamke
- stran 180
- Pisma o slovenščini XXXII.
- Mirko Mahnič - stran 181
- Sv. Rafael Sydney
- p. Valerijan - stran 182
- Izpod Triglava
- stran 186
- Z vseh vetrov
- stran 188
- Kotiček naših mladih - The Corner
Slovenska plesna skupina Iskra
- Leah Fistrič - stran 189
- Grozljivi polet v London
- Barbara Smrdel - stran 190

Spoštovani sobratje – izseljenski duhovniki, dragi rojaki, bratje in sestre v Avstraliji!

Z velikim veseljem sem sprejel vaše vabilo, da vas ob 50-letnici slovenskega izseljenskega dušnopastirstva v Avstraliji obiščem v imenu slovenskih škofov. Za vabilo se iskreno zahvaljujem patrom frančiškanom v Sydneyju, Melbournu in Adelaidi. S svoje strani se bom potrudil, kolikor bo največ mogoče, da bom izpolnil vaša pričakovanja in želje.

Glavni namen mojega pastoralnega obiska bo jubilejno slavje ob 50-letnici dušnopastirskega poslanstva frančiškanov med slovenskimi verniki na petem kontinentu. Ta jubilej usmerja naš pogled na začetek, k učitelju Jožetu Čuješu, ki je v imenu svojih rojakov prosil škofa msgr. Gregorija Rožmana v Clevelandu, naj priskrbi duhovnike za slovenske vernike v Avstraliji. Škof je imel posluš in odprto srce za rojake. V Avstralijo so začeli prihajati slovenski frančiškani iz Amerike, Kitajske, od koder so bili izgnani, in iz matične domovine Slovenije.

Druga svetovna vojna, še bolj pa neurejene razmere po njej, so na slovenskem narodnem telesu naredile globoko rano. Zaradi totalitarne ideologije in režima je domovina marsikomu postala mačeha. Mnogim je odpovedala materinstvo. Mnogi Slovenci so se razkropili po vsem svetu. Mnoge družine so si morale v tujini posikati drugo domovino. Ta rana še danes ni povsem zaceljena.

Cerkev pa je mati, ki poskrbi za svoje otroke tudi v hudih časih in težkih preizkušnjah. V duhu evangeljske prilike o Dobrem pastirju pošilja dušne pastrije vernikom, ki jih je vojna usoda razkropila po svetu.

Tudi za vas, dragi rojaki, je Cerkev poskrbela, da ste imeli in še imate domače duhovnike. Z njihovo pomočjo ste ohranili vero kot dragoceno dediščino, ki ste jo prejeli od svojih očetov in mater in jo ponesli s seboj v svet. Kot dragoceno svetinjo jo izročate iz roda v rod. Naš blaženi škof Slomšek je rad ponavljal: »Kdor premoženje izgubi, veliko izgubi; kdor poštenje izgubi, še več

Neprehojena pot

Dve poti sta se razhajali v rumenem gozdu in žal mi je bilo, da nisem mogel prehoditi obeh. Popotnik le ene poti sem dolgo stal in zrl v daljavo, kolikor daleč je neslo oko do tam, kjer je zavila v podrast.

Potem sem zakoračil po drugi, prav tako pravi in lepi, ki pa je morda ponujala več, ker je bila travnata in je vabila, naj hodim po njej. Sicer pa so ju popotniki izhodili kar približno enako.

Tisto jutro sta obe ležali enaki v listju, ki ga koraki še niso poteptali. Ah, prvo sem prihranil za kak drug dan! Čeprav sem vedel, kako pot se k poti vije, sem dvomil, ali se bom še kdaj vrnil.

Vzdihujoč bom o tem pripovedoval nekje čez mnogo, mnogo let: dve poti sta se v gozdu razšli in jaz, jaz sem izbral manj izhojeno, in to je bilo tako pomembno.

Robert Frost

izgubi; kdor pa vero izgubi, vse izgubi, ker njemu ugasne luč sredi temne noči.« Ob 50-letnici verskega poslanstva frančiškanov med vami, dragi rojaki, se želim skupaj z vami zahvaliti za to luč, ki vam sveti še danes.

S pomočjo domačih dušnih pastirjev ste ohranili tudi druge duhovne, moralne in narodnostne vrednote, ki spadajo k identiteti slovenskega vernega človeka. Pri tem mislim na kulturo, jezik, narodnostno zavest, na domače običaje, na vse tisto, kar vam pomaga, da slovenske korenine med vami niso zamrle, marveč živijo, znova in znova poganjajo ter dajejo nove sadove. Kdo ne bi ob 50-letnici slovenskega dušnopastirstva zapel zahvalno pesem: Tebe, Boga, hvalimo!

Ob vaših dušnih pastirjih pa se želim na svojem pastoralnem obisku zahvaliti v imenu Slovenske škofovske konference in izreči besedo priznanja tudi vam, dragi rojaki. Pastoralna poročila o delovanju sedanjih slovenskih frančiškanov med vami povedo, da imate pri tem poslanstvu odločilni delež tudi vi kot verniki. V matični domovini nam je znana vaša povezanost z duhovniki. Vaša velikodušna pripravljenost pomagati njim, vaše odprto srce in roke do njih. Tega ni mogoče prezreti. Vse to želim vključiti v svojo zahvalo.

V posebno veselje mi je, da je med vami stalno pričujoča in živa misel na blaženega škofa Slomška. Ob liku njegove svetniške osebnosti ste gotovo našli marsikatero spodbudo za versko, duhovno, kulturno in narodnostno rast med vami, saj je bil blaženi Slomšek največji slovenski dušni pastir, rodoljub in domoljub, vzgojitelj slovenskega naroda, učitelj slovenskega jezika, ljubitelj mladine, predvsem pa svetnik z načelom: »Sveta vera bodi vam luč, materin jezik pa ključ do zveličavne narodove omike.«

Z njegovimi besedami vas pozdravljam: »Vrli sini in hčere matere slovenske – Bog bodi z vami!«

Iz matične domovine vam kličem: Na svidenje po prazniku Marijinega vnebovzvetja!

Logo praznovanja 50-letnice prihoda slovenskih frančiškanov v Avstralijo, risba Zorka Černjak

sv. ciril in metod MELBOURNE

p. Metod Ogorevc, OFM
SS. Cyril & Methodius Slovenian Mission
Baraga House, 19 A'Beckett St.
Kew, Vic. 3101
Tel.: (03)9853 8118 in (03) 9853 7787
Mobile: 0412 555 840 Fax: (03) 9853 6176
Dom počitka - Mother Romana Home
11-15 A'Beckett St., Kew, Vic. 3101
Tel.: (03) 9853 1054 Fax: (03) 9855 0811

KRST

BOSTON ALOJZ TOMSIC, rojen 4. 8. 2000, sin Davida Tomšiča in Debby, rojene Mathieson, je bil krščen v naši cerkvi 17. junija. Botra je bila Josephine Stefanakis, krstna priča pa njen mož Michael.

BOTRI IN PRIČE

Boter za krst ali birmo je lahko vsak odrasel katoličan, ki je prejel zakramente uvajanja: sv. krst, birmo in prvo sv. obhajilo. Če je poročen, mora biti cerkveno poročen. Boter naj bi bil krščencu ali birmancu zgled in spodbuda v veri in to katoliški, zato je pri izbiri botra pomembno poiskati nekoga, ki živi iz svoje vere. Priča pri poroki je lahko vsak odrasel človek, ki je pri zdravi pameti. Za krst se zahteva vsaj en boter, ki izpolnjuje zgoraj napisane pogoje. V vsakem primeru pa so starši tisti, ki odgovarjajo za otroka, ki je bil krščen, da ga bodo vzgajali v veri. Botri naj bi jim v tem smislu pomagali.

POGREB

DRAGO PINTERIČ je umrl v Austin Repatriation Hospital 22. 6. 2001. Ob njem je bila vsa družina. Rojen je bil v Slovenj Gradcu 2. novembra 1928 kot drugi od štirih otrok. Izučil se je za frizerja, zaposlil pa se je v tekstilni tovarni v Mariboru. Tam se je leta 1951 poročil z Lojzko, roj. Kukovec. Rodili so se jima trije otroci: Jelka, Dragica in Bojan. Leta 1964 so se z ladjo napotili v Avstralijo, v Melbourne, k Lojzkinim sestram. Živeli so najprej v Prahranu, od 1968. v North Carltonu, od 1972 v Brunswicku in od 1977 v Banduri, kjer so si kupili hišo. Drago je delal najprej v tovarni Holden v Dandenongu, kasneje je imel več različnih zaposlitev in zadnjih dvajset let do upokojitve je bil zaposlen v tovarni Ford. Decembra lani je zbolel za rakom, ki je nazadnje tudi uporabil njegove življenjske moči. Poleg žene in otrok

zapušča tri brate in tri vnuke ter eno vnukinjo. Rožnemu vencu in pogrebni maši v naši cerkvi je sledil pogreb na pokopališču v Kingsburyju.

KRANJSKE KLOBASE IN KNJIGA

Tradicionalni piknik s klobasami, ki jih vsako leto pripravlja Srečko Brožič, smo imeli v nedeljo, 24. junija, po deseti maši v dvorani. Draga Gelt je ob njem

Del Društva svete Eme: Marta Krenos, Francka Anžin, Marija Debelak, Anamarija Cek, Hilda Vidovič, Marija Videc, Olga Bogovič

predstavila projekt Kronika Slovencev v Avstraliji in v okviru tega nastajajočo knjigo Pax et bonum o delovanju slovenskih frančiškanov in redovnih sester skozi petdeset let v Avstraliji. Prebrala je tudi sporočilo Veronike Ferfolja, ki ni mogla priti, odgovorna pa je za angleške pòvzetke v knjigi o vsakem patru in sestri. Izkupiček pikniškega kosila je bil v namen izdaje knjige. Pri pripravi pomaga tudi Tone Gorjup. Bog povrni Srečku in Društvu sv. Eme, ki sta piknik s sodelavkami in sodelavci pripravila!

TELOVSKA PROCESIJA

V nedeljo, 17. junija, smo imeli pred mašo telovsko procesijo s štirimi oltarji. Posamezne oltarje so pripravila štiri slovenska društva v Melbournu. Kljub bolj kislemu vremenu je bila procesija lepo obiskana in je lepo uspela. Hvala vsem društvom, ki so tako kot lani sprejela pobudo za postavitev oltarjev! Bog povrni tudi Društvu sv. Eme, ki je v dvorani nahranilo blizu dvesto ljudi za družinsko kosilo!

NOVI NADŠKOF

V petek, 22. junija, je papež imenoval novega nadškofa za melbournško nadškofijo. To je dosedanji generalni vikar (nadškofov namestnik) in trenutno administrator, škof Denis Hart. Njegova umestitev bo v sredo, 1. avgusta, ob pol osmih zvečer v stolnici sv. Patricka.

Vabim, da se te slovesnosti udeležite!

PROŠČENJE IN 10-LETNICA NEODVISNOSTI

Praznik zavetnikov naše cerkve, sv. bratov Cirila in Metoda smo praznovali 1. julija s slovesno sv. mašo, pri kateri so poleg cerkvenega pevskega zbora v večjem številu sodelovali mladi. Po pošti ste dobili pismo o tem prazniku in drugih aktualnih dogodkih. Po deseti maši je bila v dvorani proslava ob deseti obletnici neodvisnosti Slovenije. Ta proslava je bila v organizaciji Slovenskega narodnega sveta. O obojem pišem že v tednu pred praznikom.

BARAGOVA KNJIŽNICA

Letos mineva 25 let odkar sta p. Bazilij in p. Stanko vprašala gospo Marijo Oppelt, če bi začela s knjižnico v Baragovem domu. V začetku še ni bilo primernega prostora v Baragovem domu, zato ji je p. Stanko nosil knjige na dom, da jih je začela urejati v sistem. Danes ima knjižnica več kot 3500 knjig. Ves ta čas jo ureja Marija Oppelt. Od leta 1998 je Marija odgovorna tudi za nabavo in prodajo knjig, video in audiokaset

kupcem, ki prihajajo v knjižnico ali pa naročajo po pošti prek Misli. In praznik zavetnikov cerkve je Marija Oppelt prejela priznanje verskega središča ob srebrnem jubileju knjižnice.

SREBRNA MAŠA

P. Janez Tretjak iz Adelaide v juliju praznuje 25. obletnico duhovniškega posvečenja. Čestitamo in mu želimo trdnega zdravja še mnogo let! Na to slovesnost me je povabil za pridigarja, zato bo 15. julija sv. maša v Kewju samo ob desetih in to v angleščini.

PRAZNOVANJE PETDESETLETNICE

Na drugem mestu lahko preberete ves razpored praznovanja, dobili ste ga tudi s pismom ob proščenju. Na praznovanje se pripravljamo s posebno molitvijo. Milena Brgoč in Dragica Gomizel s pomočjo Anice Smrdel in Anice Markič še naprej skrbno pripravljajo razstavo, ki bo v verskem središču v času obiska gostov iz Slovenije. 'Helena in Dragica Travel', ki na izletih za upokojence včasih organizira srečolov, je iz izkupička za arhiv Kew prispeval dve posebni mapi za uskladičenje razstavnega gradiva (\$56).

Za kulturni program v soboto zvečer je odgovorna Draga Gelt, za postrežbo Društvo sv. Eme. Zorka Černjak je po zamisli Drage Gelt za to priložnost naslikala poseben simbol (franciški znak 'tau' z evkaliptusom na eni strani in gorenjskimi nageljni na drugi). Lojze Jerič je po tem vzoru naredil mozaik, ki bo krasil steno stare kapele. Ob prazniku boste dobili v spomin podobice s tem simbolom. Izvezen bo tudi na mašnih plaščih, ki jih je dal narediti p. Janez Tretjak iz Adelaide za vsa tri verska središča. Drugo se še pripravlja in kakšno presenečenje tudi ne sme manjkati. Vabljeni na praznik!

MLADINSKI KONCERT

Mladinski koncert bo letos v Sydneyju v soboto, 6. oktobra. Iz Melbourne je že organiziran avtobus v četrtek, 4. oktobra zjutraj iz Kewja. Vrnitev bo v nedeljo, 7. oktobra pozno zvečer. Za nastopajoče so v verskem središču prijavnice za nastop že na razpolago. Nastopajoči bodo imeli prevoz v Sydney zastoj. Vabljeni tudi drugi! Cena prevoza, v katero je vključena večerja v četrtek, vstopnica na koncert in kosilo v nedeljo, je \$120. Za prenočišče se prijavite posebej in bo cena različna glede na število ljudi v sobi (dvo-posteljna soba z zajtrkom bo \$62 po osebi na noč). Prijave za avtobus

in prenočišče zbira Lidija Bratina, tel. 9700 3178.

METOD ODHAJA, CIRIL PRIHAJA

V Kewju bom zagotovo še do konca avgusta, potem pa bo versko središče in vse obveznosti, ki so povezane z njim, prevzel p. Ciril Božič, ki je trenutno še na Brezjah. Prišel bo tik pred praznovanjem avgusta. Zahvaljujem se mnogim, ki ste mi v teh mesecih in letih na različne

načine pomagali. V Lemontu pri Chicagu bom predstojnik v samostanu s sedmimi starejšimi patri in voditelj verskega središča. Za Ameriko si urejam vizo, zato zdaj še ne vem, kdaj bom odšel iz Avstralije. 'Spotoma' imam namen iti za en mesec v Slovenijo. Vabim vas, da lepo sprejmete p. Cirila, ki ga mnogi že poznate, in sodelujete z njim še bolj kot ste z menoj - če je to mogoče? Več o spremembi v Kewju sem napisal v velikonočnem pismu, ki ste ga dobili rojaki v Viktoriji in na Tasmaniji, nekaj pa že v prejšnji številki Misli v uvodniku.

p. Metod

Če hočeš razumeti življenje, nehaj verjeti, kar ljudje govorijo in pišejo. Opazuj raje samega sebe in ustvari si svoje lastne misli.

Anton Čehov

PROGRAM OBISKA ŠKOFA IN PROVINCIALA

Perth, 19. avgust – Slavnostna gosta bomo pričakali na letališču in ju odpeljali na dom Anice in Slavka Tomšiča, Osborne Park, kjer bomo stanovali v dneh bivanja v Perthu.

V soboto zvečer bo v cerkvi sv. Kiliana srečanje z Molitveno skupino in razgovor z rojaki.

V nedeljo, 19. avgusta, bo ob 2.30 popoldne jubilejna slovesnost v tamkajšnji župnijski cerkvi. Po sv. maši bo razgovor ob cerkvi in nato v slovenski dvorani, kjer bo malica.

V ponedeljek, 20. avgusta, na praznik sv. Bernarda, bomo romali k benediktinom v New Norcio.

V torek, 21. 8., se bosta gosta podala na pot do Melbourne, kjer bosta v Kewju stanovala v Baragovem domu ob slovenskih apostolih, sv. Cirilu in Metodu. Ob sedmih zvečer bo obisk Slovenskega društva Melbourne.

V sredo, 22. avgusta, ob sedmih zvečer bosta gosta obiskala Slovenski klub Jadran.

V četrtek, 23. avgusta, ob sedmi uri zvečer obisk Slovenskega športnega društva St Albans.

V petek, 24. avgusta, bo obisk bolnikov. Isti dan bo srečanje z bolniki tudi v Domu matere Romane. Zvečer ob sedmih pa bosta škof in provincial obiskala Slovensko društvo Planica.

V soboto, 25. avgusta ob šestih zvečer, bodo v cerkvi pete litanije Matere Božje, po tem pa ob sedmih v dvorani dvojezična kulturna prireditev.

V nedeljo, 26. avgusta, bo osrednja jubilejna slovesnost pri sv. Cirilu in Metodu. Slovesno zahvalno mašo bo ob 10. uri vodil škof. Po sveti maši bo srečanje z verniki v verskem in kulturnem središču in srečanje s člani pastoralnega sveta.

Še isti večer bo ob šestih slovesnost v Morwellu. Sv. maši bo sledil razgovor s slovenskimi rojaki v tistem kraju.

V ponedeljek, 27. 8. ob sedmih zvečer, bo srečanje s slovenskimi rojaki na Društvu Ivan Cankar v Geelongu.

V torek, 28. 8., bo sv. maša ob sedmih zvečer in srečanje z rojaki v Wodongi.

V sredo, 29. 8. popoldne, se bosta naša gosta odpeljala v Brisbane, kjer ju bo čakal pater iz Sydneyja z dobrotnikoma Mirkom in Anico Cuderman, ki sta ponudila svoj dom.

V četrtek čez dan bo obisk bolnikov, zvečer ob

sedmih pa sv. maša in srečanje z rojaki v Queenslandu v društveni dvorani Planinka v Cornubii.

V petek, 31. avgusta, se bodo vsi trije odpeljali v Sydney, kjer bodo v naslednjih dneh slavja v Merrylandsu pri sv. Rafaelu.

Prvo srečanje bo že isti dan pri redni večerni sv. maši ob 7.00.

V soboto, 1. septembra dopoldne, bo prilika za obisk bolnikov, popoldne pa se bomo odpeljali v Wollongong, kjer bo v Figtreeju v cerkvi vseh svetnikov ob štirih sveta maša. Sledil bo razgovor z rojaki v slovenskem klubu Planica.

V nedeljo, 2. 9., bo v Merrylandsu v cerkvi sv. nadangela Rafaela ob 9.30 slavnostna sv. maša in potem srečanje z rojaki v dvorani Verskega in kulturnega središča.

Še isto popoldne se bosta z enim izmed patrov odpeljala v glavno mesto Avstralije, v Canberro, kjer bo v Garanu v cerkvi sv. apostolov Petra in Pavla jubilejno slavje in razgovor z rojaki v avli cerkve in v dvorani slovenskega kluba.

V torek, 4. 9., se bosta s patrom iz Sydneyja odpeljala v Newcastle in se po končanem bogoslužnem in prijateljskem srečanju z rojaki v župnijskem prostoru vrnila v Sydney.

V četrtek zjutraj, 6. 9., se bosta slavnostna gosta odpeljala v Adelaido, kjer ju bo na letališču s prijatelji in dobrotniki sprejel p. Janez Tretjak.

Še isto popoldne bodo z avtom krenili v približno 400 kilometrov oddaljeno Milduro, kjer bo sv. maša in razgovor z rojaki. V tem kraju bodo g. škof in patra prenočili.

Naslednji dan, v petek, 7. 9., se bodo nazaj grede ustavili v Berriju in imeli opoldne jubilejno slavje. Po srečanju z rojaki se bodo podali na pot v Adelaide.

V soboto, 8. 9., bo srečanje s krajevnim nadškofom. Sicer bo ta dan bolj miren, le zvečer ob sv. maši in srečanje s Slovenci na tem področju.

V nedeljo, 9. septembra, bo zaključno jubilejno slavje s slovesno sv. mašo in razgovori z rojaki. Sledilo bo kosilo in popoldne srečanje na slovenskem klubu.

V ponedeljek, 10. 9., bo obisk bolnikov in čez nekaj dni slovo.

križem

AVSTRALSKE SLOVENIJE

Pasi moja jagnjeta, pasi moje ovce!

Čestitka p. Janezu ob 25. obletnici duhovništva

Pater Janez Tretjak, imamo vas radi!

Dober je naš Gospod, ki vas je posadil na naše nabrežje za svetilnik, da nam iz dneva v dan, iz tedna v teden, iz leta v leto vnašate v srca dodatno luč in gorkoto in nas tako v duhu evangeljske modrosti potiskate h končnemu cilju.

K nam ste prišli z veliko vero, upanjem in ljubeznijo. Že enaindvajseto leto nas trudapolno oblikujete in preoblikujete. Dolžni smo in spodobi se, da vam pristrčno čestitamo in da se Bogu iskreno zahvalimo k vašem srebrnem jubileju, ko ste – v težkem času preizkušeni – z vso močjo svoje duše Bogu rekli, da boste pasli Njegovo čredo.

Po Njegovi volji nam od sebe dajete kar največ morete in to z osebnim zgledom ter s ponižnostjo, skromnostjo in ljubeznijo brez vsake sebičnosti.

Živimo v času, ki nas zapeljuje in vabi – brez vašega truda bi bila naša slovenska adelaidska obrežna širjava še toliko bolj suha in pusta. Med nas ste prišli, ko smo bili sirote, v duhovni bedi in zmedbi. Ni predrznost, če zapišem, da ste marsikoga izmed nas otel lahkovernosti in pogubi.

Mi laiki od vas pričakujemo kar morete največ narediti po svojih človeških močeh. Na vas se obračamo v duhovnem in vsakem drugem pogledu. Ko ste pri oltarju, na vas gledamo, da nam našo komodnost hranite z dobrotami božjega duha. Potrebni smo vaših napotkov, vzpodbud, hvale in graje, prevejanj z vero Kristusovega usmiljenja.

Pater Janez Tretjak, hvala Vam za opravljene maše, za skrb v času bolezni. Hvala vam za sporočilo

evangelija, za tolažbo ob času žalovanja, za delitev veselja ob krstu, poroki, praznikih, obletnicah in vsakovrstnih drugih prilikah.

Ko tako garate in skrbite, da bi se naša usoda iztekla v nesmrtnost, nihče od nas ne vpraša za vaše migrene, telefonske klice, probleme z računalnikom, skrbi za radio, za morebitne stiske ali razočaranja. Bremenu navkljub ste vedno očetovsko pripravljeni za sočutje in pomoč.

Verniki srenje Sv Družine, zahvalimo se Bogu Očetu za vso to usmiljeno milost, ki smo jo prejeli in ki jo še vedno prejemamo iz Vaših blagoslovljenih rok.

Pater Janez Tretjak – resnično vas imamo radi!

Skromni, ponižni in spoštljivi ste kot duhovnik in kot človek.

Bog vas je posebno izbral za nas, ki smo tako zelo potrebni ljubezni. Molimo, da bi po Marijini priprošnji še dolgo ostali med nami zdravi in radosti polni. Mi laiki pa, da bi z očmi globoke vere videli bolj čisto in da bi se v duhu razumnosti znali krščansko ljubiti med seboj.

IVAN LEGIŠA, ADELAIDE, S.A.

*Dragi pater Janez!
Čestitki se ob vašem srebrnem mašniškem jubileju pridružuje tudi uredništvo Misli. Želimo vam še veliko plodnih let, zdravja ter vere, upanja, ljubezni.*

Lepo je v naši domovini biti mlad

Berem zanimivo in lepo urejeno revijo Rodna Gruda. Predvsem je zanimiv članek o denacionalizaciji. Seveda smetana vedno priplava na vrh. Tisti, ki so imeli, bodo spet imeli, tisti ki so trpeli, bodo spet trpeli.

Še par misli o tem v imenu nas, ki nismo imeli graščin in nam jih zato niso ne nacionalizirali in ne vrnili. Seveda to še ne pomeni, da nismo trpeli škode od petinštiridesetega do osemindesetega leta.

V šolo so me vpisali leta 1946. Učitelji so nam povedali, da smo v revoluciji zmagali in da bomo zdaj vsi enaki, graščaki in reveži. Veliko kasneje se je začelo šepetati, kako smo premagali domače izdajalce, zvezane nad prepadi. V Rogu in na drugih moriščih. Brez sodbe. Po vojni. Na tisoče mladih fantov in deklet.

*Ko zor zasije na mrličev trope,
leže, k' ob ajde žetvi al' pšenice
po njivah tam leže snopovja kope...*

*Kri po Kranji, Korotani prelita,
napolnila bi jezéro.*

Prešeren, nič ni novega pod soncem.

Živela revolucija, smo vzklikali, da se ne bi slišal jok mater in očetov, bratov, sester in prijateljev.

*Slovenec že mori Slovenca, brata -
kako strašna slepota je človeka!*

Slovenci zavedeni od nacistov in komunistov?

Še dobro da si umrl, Prešeren.

*Manj strašna noč je v črne zemlje krili,
ko so pod svetlim soncem sužni dnovi!*

Rdeče rutke smo si cicibani, pionirji in mladinci privezali okrog vratu, da bi rdečina prevpila

črnino nazadnjaških mater, ki so še vedno žalovale za otroki. Sram jih bodi.

Narodni izdajalci pobiti od narodnih herojev.

'Živel Stalin. Živel komunizem. Živel Tito. Smrt fašizmu in klerikalcem, dol z praznoverjem,' smo mladi vzklikali, da bi prevpili jok in molitve staršev.

Tito, naš veliki učitelj, narodni heroj, predstavnik delovnega ljudstva, enak enakim, brat bratu, oče države, bog bogova, je vzel graščine graščakom in jih obljubil delovnemu ljudstvu.

Vzameš lahko le tistim, ki imajo.

Živijo revolucija. Ne bo več izkoriščanja človeka po človeku.

Za hip smo pozabili, da je Jezus omenil, da bodo reveži vedno med nami.

Delovno ljudstvo je zanosno zaoralo na svoji zemlji

in prodajalo zadrugi. Drugam niso smeli.

Kam pa pridemo, če bi sosed sosedu po mili volji prodajal jajca in mleko?

Delovno ljudstvo je sanjalo: jesti, piti, vsake vrste, kakor jedo graščaki, fajmoštri in gospoda.

Elegantna nova gospoda, ki je prevzela odgovornost za red v državi, se ni mazala z gnojem in zemljo in znojem, ampak je pisala davke in vodila delovno ljudstvo.

Smrt fašizmu in kulakom in graščakom in cerkvi. Za hip se je med delovnim ljudstvom razcvetelo upanje v lepšo bodočnost, ko ne bo več ne hlapcev ne graščakov, ko prost bo vsak, ne vrag, le sosed bo mejak.

Konec revščine. Mladi smo peli: *Lepo je v naši domovini.*

Vera v človeka je preplašena vzniknila. Vera v lepšo prihodnost za delovno ljudstvo. Verniki so vedno pripravljene žrtvovati življenje za lepšo prihodnost. In za heroje.

Tuje graščake so zamenjali domači. Tito si je zgradil vile na Bledu in na Brionih, v Kamniški Bistrici in drugod. Moral je pač dokazati narodu, da je zmagal v borbi za lepšo bodočnost delavskega ljudstva, saj je imel več tlačanov, kot so jih imeli prej graščaki. Kam pa pridemo, saj je zmagal. Bog bogova je postal.

Vsa zgodovina mojih šolskih dni je bila en sam slavospev osvobodilni fronti in revoluciji. Za trenutek se je zasvetilo upanje da bo zemlja rodila za tiste, ki na njej delajo.

Nikomur več hlapci. Delu čast.

Kako lepo je biti mlad. Omamljeni od prve ljubezni in upanja smo postali udarniki na cesti bratstva in edinstva. Že po prvi petletki so zbledeli vera, upanje in ljubezen. Po drugi petletki so se mnogi razočarani razbežali po svetu. Zapustili dom in domovino. Tujci v tujem svetu so hrepeneli po Sloveniji. Bali so se vrniti domov.

Doma so hiral starši. Niso upali vprašati za grobove otrok vrnjenih iz Avstrije po vojni. Bali so se omeniti sorodnike, ki so kasneje bežali v gnili kapitalizem k nacistom in fašistom.

Zdaj smo preplesali kolo okrog in okrog.

Graščine vračajo graščakom. Slovenija bo nova Amerika, svobodna in demokratična, tako zahodna kot je zahoden gnili kapitalizem.

So Slovenci tudi Titove graščine na Bledu in drugod po Sloveniji, da ne omenjam drugih republik, ponudili nazaj njegovim potomcem? Zakaj ne? Saj so južni bratje vodili Slovenijo od revolucije naprej. Ob srečanju dveh južnih strokovnjakov v Sloveniji je bilo prvo vprašanje: 'Koliko ti to njima zapovedaš?'

Za goste iz južnih republik so vedno bili delo in stanovanja v Sloveniji. Če so hotele slovenske punčke gnezdo za družino, so se poročile z gosti. Pa še bratstvo in edinstvo so gradile.

Bratstvo-edinstvo je zmagalo.

Ob osamosvojitvi so Slovenci južne brate širokogrudno nagradili z državljanstvom in pokojnino.

Pa nekateri pravijo, da so nas južni bratje izkoriščali. Kaj niso držali politične stolčke novim demokratičnim slovenskim voditeljem? Le kako bi demokracija zmagala, če bi se stolčki majali? Se kdo kdaj zares vpraša za kaj smo se borili eni in drugi? In za kaj se še vedno borimo?

Srečata se dva stara borca. Pravi delavec: Jaz sem se boril za kruh in streho nad glavo.

Direktor ga pogleda zviška in pravi: Jaz sem se boril za čast in poštenje. Zaključí delavec: Vsak se bori za tisto, česar nima.

Vračajo graščine graščakom. Kdo bo vrnil sinove materam? Kdo bo vrnil dostojanstvo tistim, ki niso imeli gradov? Kdo bo plačal narodu, ki je zgubil cvet mladine v Rogu in na drugih moriščih petinštiridesetega? Da bi vsaj vedeli, kje ležijo tisti, ki so plačali za komunistično zmago.

So graščine bolj pomembne kot grobovi? In dostojanstvo? Je Slovenija žalovala petdeset let za tem, da bi vrnili graščine graščakom? Je vračanje gradov za Slovence edini znak demokracije? Borba se nadaljuje samo orožje se menja.

Suženj in gospodar še vedno živita. Samo preimenovala sta se. Samo graščaki se bojijo za graščine. Slovencem, ki nič nimajo, nimaš kaj vzeti ali vračati. Kaj ni že Jezus omenil, da bodo reveži vedno med nami čakali, da bo kaj drobtinic padlo od graščakove mize.

Revolucija je končana.

Vaščani so na domačem pokopališču postavili spomenik v Rogu pobitim. Padli v borbi proti komunizmu, piše na vrhu. Kaj so pa ti pobčki vedeli za komunizem, je rekel eden komunističnih herojev. Oni so delali s fašisti in nacisti.

Moramo zdaj denacionalizirati Slovenijo, da bi nam Italjani in Avstrijci dovolili vstopiti v evropsko skupnost? Moramo žrtvovati Koroško in Primorsko? Mogoče bi jih zadovoljili, če bi se prostovoljno odrekli Sloveniji in spet postali njihovi tlačani. Zakaj ne, če že graščine vračamo?

Saj smo zmagali v narodnoosvobodilni vojni in revoluciji. Samo našo zemljo so dobili nacisti in fašisti, ker se je Zahod bal, da bi se komunizem širil v srednjo Evropo. Se nacisti in fašisti bojijo, da bi Slovenci

zahtevali to slovensko zemljo nazaj zdaj, ko bomo vsi enaki v evropski skupnosti?

Avstrijski Slovenci se hvalijo, da Avstrija zdaj nudi ugodnosti slovenski manjšini. Če ne gre na silo, nas bodo pa na milo. Haider je rekel, da so v Avstriji dobrodošli samo ljudje, ki so se pripravljene integrirati v avstrijsko skupnost in pozabiti, da so kdaj bili kaj drugega.

Podobno je medicinska sestra šla tu cepit aborigine proti zlatenici. Ne moreš me prisiliti, da se pustim cepiti, pravi Aboriginka. Seveda ne, pravi medicinka. No, potem pa prav. Cepi me.

Na milo gre lažje kot na silo.

Spet so nekateri mladi in resno verjamejo, da bomo Slovenci enaki enakim v Evropski skupnosti.

Brat bratu.

Res, lepo je v naši domovini biti mlad, le nam, ki smo se kalili v revoluciji, je težko spet verjeti.

Bom vesela, če me bo kdo prepričal drugače. Saj je prav, da se tudi o tem pogovorimo. Pozdravljeni.

CILKA ZAGAR, LIGHTNING RIDGE, NSW

Domotožje

Hiša bila si moja rojstna,
v mislih še vedno stoječa,
ne morem pozabiti petja
in sanj moje mladosti.

Kako lepa so bila polja,
še lepši gozdovi, zelenje,
vrtnice pomladnega cvetja
v moji nekdanji radosti.

Kličesh me k sebi, milostna,
ne da se pozabiti kraja,
šole, cerkve, domovanja,
prijateljstva nekdanj, kreposti.

IVANKA ŽABKAR, BARRACK HEIGHTS, NSW

Novo vodstvo

Doma matere Romane

Zaupniki Doma matere Romane smo 12. junija 2001 za novo ravnateljico doma izbrali gospo Sandro Krnel.

Gospa Sandra je slovenskega rodu, odlično obvlada slovenščino in ima odlične kvalifikacije za upravljanje Doma matere Romane. Bila je ravnateljica za administracijo in finančne zadeve na zavarovalnem oddelku Axa – National Mutual v Melbournu in je idealno

usposobljena za upravo našega doma za ostarele.

Gospa Sandra je članica Slovenskega društva Melbourne in sodeluje v slovenskih organizacijah. Največjega pomena zanjo so njena družina in otroci. Športno se udeležuje v balinanju.

Gospa Sandra bo stremela za tem, da oskrbe potrebni Slovenci v čim večjem številu postanejo stanovalci Doma matere Romane.

MARKO ZITTERSCHLAGER, MELBOURNE, VIC.

Slovenski literati na avstralski turneji

Štiriindvajsetega julija pride na avstralsko bralno turnejo skupina sodobnih in v svetu uveljavljenih slovenskih književnikov. Skupino sestavljajo Tomaž Šalamun, Evald Flisar, Maja Vidmar, Andrej Blatnik in Lela B. Njatin.

Avstralska turneja bo potekala pod pokroviteljstvom Centra za slovensko literaturo, ustanove namenjene promociji slovenske literature po svetu. CSL je organiziral že nekaj pisateljskih turnej – med drugim v ZDA, Latinsko Ameriko in po Zahodni Evropi.

Glavni namen turneje je predstaviti sodobno slovensko literaturo predvsem avstralskim literarnim krogom ter se srečati s predstavniki slovenske skupnosti. Radi bi

vzpostavili literarno izmenjavo med Avstralijo in Slovenijo, z osebnimi stiki in objavljanjem slovenske literature v Avstraliji ter avstralske literature v Sloveniji.

Pot po Avstraliji jih bo vodila prek Sydneyja, Broken Hilla, Adelaide, Melbourne in Canberre. Vsega skupaj bo trajala literarna turneja 17 dni, s srečanji in literarnimi programi po omenjenih mestih. V Melbourne je organizacijo in priprave prevzel Institute for Slovenian Studies of Victoria, v okviru katerega smo pripravili tri literarne dogodke in sicer na Univerzi Monash, na Royal Melbourne Institute of Technology ter Victorian Writers' Centre. Prav tako pripravljamo tudi srečanje s slovensko skupnostjo v Baragovem domu.

Srečanja pripravljajo še v Sydneyju in Adelaidi, v Canberri pa svečan sprejem na slovenski ambasadi. Ta turneja bo eden najpomembnejših slovenskih kulturnih dogodkov v Avstraliji, ki bo imela odmev tako med literarnimi krogi v Avstraliji kakor bo tudi velikega pomena za slovensko skupnost. Slovenski pesniki bodo prinesli s seboj duh slovenske književnosti, ki je od Prešerna naprej oživiljal in dajal slovenskemu narodu njegovo narodno vizijo, zavest in identiteto.

Vsi gostujoči literati so mednarodno priznani in nekateri prevedeni v več kot deset evropskih jezikov. Tomaž Šalamun je eden najbolj prevajanih slovenski pesnik. Priznan kot eden vodilnih evropskih pesnikov, je izdal prek 40 večkrat nagrajenih pesniških zbirk. Izven Slovenije je znan predvsem v ZDA, kjer je bil nekaj let kulturni ataše na slovenski ambasadi in gostujoči profesor na nekaj ameriških univerzah.

Evald Flisar je prav gotovo eden najuspešnejših sodobnih slovenskih pisateljev in dramatikov. Njegov najuspešnejši roman Čarovnikov vajenec je doživel kar pet ponatisov. Njegova dela so objavljena v sedmih evropskih jezikih. Flisar se je mednarodno posebej uveljavil s svojimi dramskimi deli. Njegova do zdaj nauspešnejša igra Jutri je doživela že 17 mednarodnih produkcij. Igra je bila opisana kot 'briljantna absurdistična komedija, ki predstavlja rojstvo postmoderne družbe'. Evald Flisar je glavni urednik

slovenske literarne revije Sodobnost in predsednik Društva slovenskih pisateljev. Kot zanimivost naj povemo, da je več let živel v Sydneyju in med drugim pisal

radijske igre za ABC Radio.

Andrej Blatnik je vodilni pisatelj postmodernistične generacije, večkrat nagrajen in preveden v druge jezike. Njegova glavna dela so Labirinti iz papirja in roman Plamenice in solze. Je literarni urednik Cankarjeve založbe in glavni urednik literarnega mesečnika Literatura.

Maja Vidmar spada med najbolj prominentne slovenske pesnice. Znana je posebno po svoji erotični poeziji, za katero je prejela že nekaj mednarodnih nagrad za literaturo in je prevedena v več jezikov.

Lela B. Njatin, pisateljica romana in novele, je povezana z novim valom slovenske literature in ena izmed

ustanoviteljev Centra za slovensko literaturo. Njene novele so bile vključene v več antologij in krajši komadi prevedeni v angleščino.

V Melbourne bo tudi uradna avstralska predstavitev projekta Slovenian Literator, Arhiva slovenske literature na Internetu. Ta odmevni projekt, ki ga je v okviru Institute for Slovenian Studies of Victoria zasnoval in razvil Chiron Morpheus, so med drugim podprli Ministrstvo za kulturo RS Slovenije, Društvo slovenskih pisateljev Slovenije in Victorian Writers' Centre. To je eno najpomembnejših priznanj prizadevanjem ISSV-ju. Slovenian Literator bo v Sloveniji uradno predstavljen 7. septembra na mednarodnem pesniškem srečanju Vilenica.

Slovenski avtorji se bodo mudili v Sydneyju 24. in 25. julija, v Adelaidi 29. in 30. julija, v Melbourne od 1. do 4. avgusta

Na vsa javna branja in predstavitve so prav prisrčno vabljeni slovenski rojaki, posebno pa pričakujemo, da se bodo odzvali povabilu na slovensko srečanje.

SAŠA CEFERIN, MELBOURNE, VIC.

V spomin 10. obletnici slovenske samostojnosti

Slovinci doma in po svetu smo 25. junija praznovali 10. obletnico samostojne Slovenije. V tem času je bilo veliko sprememb. Slovenija je počasi in gotovo začela svetu kazati nov obraz in dobila je izredno, pomembno mesto v centru Evrope. Že od leta 1992 je članica Organizacije združenih narodov. Sodeluje tudi v več drugih mednarodnih organizacijah. V poročilih smo slišali, da je Slovenija imela v gosteh ameriškega predsednika Busha in ruskega predsednika Putina. Kakšen ponos za to majhno državo. Oba predsednika sta Slovenija izbrala za medsebojno srečanje zato, ker so Slovenci dvakrat dobro organizirali obisk svetega očeta in pred kratkim obisk bivšega ameriškega predsednika Clintona z dobrimi varnostnimi ukrepi.

Slovenska vlada se počasi a gotovo prebujata in uči živeti v demokraciji. Imajo težave kot povsod po svetu, a kot otrok, ki se uči hoditi, počasi in uspešno napreduje.

Bodimo ponosni, da smo Slovenci, spoštovani in kulturni ljudje te male lepe zemlje pod Triglavom. Vemo, da je proces demokracije v novi državi počasen, saj se ne more kar čez noč znebiti oklepov, v katerih je preživela zadnjih petdeset let.

Slovenija je miroljubna država. Ko je tako imenovana

jugoslovanska armada napadla Slovenijo, so bili ljudje kot ena družina v želji, da obvarujejo svojo domovino in prvič v zgodovini postanejo gospodarji svoje države Slovenije. Živeti v miru z vsemi narodi in sosedi je bila želja vseh Slovencev v tistem kritičnem času pred desetimi leti.

Sam imam veliko spominov na leto 1991. Z nami je bil takrat pater Niko Žvokelj, zavedni Slovenec, ki je slovensko mladino spodbujal in vzgajal kot zavedne Slovence, čeprav rojene na drugem koncu sveta, v lepi in veliki Avstraliji. Spominjam se, kako smo s patrom Nikom na počitnicah v Mt Elizi in pred viktorijskim parlamentom januarja 1992 navdušeno slavili, ko je Avstralija kot prva prekmorska država priznala samostojno Slovenijo. Takrat smo velikokrat mirno demonstrirali pred viktorijskim parlamentom in na mestnem trgu v Melbourne. Na demonstracijah smo pokazali našemu avstralskemu občinstvu, da smo Slovenci miroljuben narod, ki pa srčno želi imeti svojo državo, jo ljubiti in spoštovati, obenem pa skrbno braniti svoje meje. Tudi molili in jokali smo takrat za slovenski narod in jasno pokazali vsemu svetu kaj želimo. Slovenci v Avstraliji smo veliko finančno in moralno prispevali za pomoč Sloveniji v tistih težkih časih leta 1991. Tudi avstralsko oblast smo brez sramu in samozavestno javno prosili naj slovenskemu narodu pomagajo do samostojne države.

Vseeno lahko tisti, ki so rojeni v Sloveniji, ali mi, ki smo rojeni slovenskim staršem v Avstraliji, s ponosom v srcu in dvignjeno glavo rečemo, da smo ponosni, da smo bili rojeni na tako čudovitem delu sveta ali na svoje korenine in smo veseli, da Slovenija zadnjih deset let dobro napreduje.

Naj za vedno živi naša prelepa, svobodna, demokratična in samostojna Slovenija!

LENTI LENKO, MELBOURNE, VIC.

Samostojna slovenija 1991

Srečen rojstni dan, Slovenija

Ob deseti obletnici našega rojstnega kraja smo vsi sinovi in hčere te naše domovine, ne glede na to, kje živimo, ponosni na dosežek Slovenije.

V srcu mi živi spomin na mojega očeta, rojenega na Krasu, in mame, rojene v Ameriki, ki sta mi ob slovesu pred 43 leti ob vstopu na ladjo za Avstralijo, rekla: »Lenka, nikoli ne pozabi, da si Slovenka.« Še danes mi trepete srce ob misli, da so bili moji starši vse življenje tujci, od Avstroogrske do Amerike, Italije in Jugoslavije. Vse življenje na istem delu ozemlja (z dodatkom Amerike) so bili zvesti Slovenci in umrli pred osamosvojitvijo.

Večini naših dragih preminulih se bo pisala podobna zgodovina – zato smo v spomin njihove usode organizirali izlet naših upokojencev ob desetem rojstnem dnevu naše skupne domovine Slovenije in hkrati zabeležili stoletnico federacije, ki jo letos praznuje Avstralija. Naša slovenska družina je del te svojstvene multikulturne družbe, saj smo desetletje za desetletjem vlivali v to skupno peč gorivo za rast prihodnosti naših zanamcev.

Nekoč smo kot mladi korenjaki potrkali na vrata tega rdečega kontinenta in odprla se nam je bodočnost poštenega zaslužka, da smo ob pridnem delu v družbi prijateljev ustvarjali domače skupne izbe in ohlajali domotožje ob kapljici vina in domači besedi. Zdaj smo ti nekdanji mladi prišleki stopili na upokojensko pot pogoste osamelosti. Naši prijatelji se poslavljajo, otroci

so na svojem in Bog ne daj da bi odšli še naši življenjski partnerji. Sorodniki so daleč prek morja, sosedje so tujci, čeprav dobri ljudje. Naša središča so starejšim in tistim, ki ne vozijo avta, zaradi razdalj skoraj nedosegljiva. Prijetno je, če skupaj odidemo na obisk okoliške narave in izmenjamo misli med avtobusno vožnjo, saj so nam prijatelji edini bratje in sestre.

Tako smo na poti proti Hanging Rocku prisluhli legendi o tej viseči skali, skupaj zapeli tako slovensko kot avstralsko himno in pod križem na Mt Macedonu občudovali čudovite vrtove nekdanjih angleških veljakov ter izmenjali spomine ob kapljici dobrega vina s toplim kosilom.

*Nekoč, ko mladi smo bili,
živeli smo bolj revno vsi.
To ali kaj drugega odločilo je,
da smo sami ali v družbi odšli na tuje.*

*O joj, kako je to hudo bilo,
saj vedeli nismo kako in kam gremo.
Al' končno se čudež zgodil je
– bela ladja nas vzela je na široko morje.*

*In končno pripluli smo na tujo zemljo,
ničesar razumeli, a delali smo.
Okrog nas nam družinica rastla je,
gradili smo dom in šparali dolarje.*

Srečno želim obema domovinama
HELENA LEBER, MELBOURNE, VIC.

sv. družina ADELAIDE

Fr. Janez Tretjak, OFM
Holy Family Slovenian Mission
51 Young Ave, W. Hindmarsh
S.A. 5007
Tel.: (08) 8346 9674
Fax: (08) 8346 2903

OBNOVA HIŠE - V majski številki sem omenil, da smo pričeli z obnovitvenimi deli misijonske hiše in da delo počasi napreduje. Ko podreš eno steno, pa nastane nova težava - pri starih hišah, ki so bile grajene med leti 1940 do 1970 je gradbeni material zelo siromašen. Pa je bilo kljub temu kar strašljivo pogledati

v hišo, ko je bilo vse razkopano in povsod kar lepa plast prahu. Danes se že kaže drugačna slika notranjosti hiše. Doma na Koroškem bi rekli 'da je zelo čedna'. Seveda bi bilo nemogoče začeti, če naši adelaidski rojaki ne bi z veseljem pomagali, finančno in tudi z delom. Velik del je prispeval tudi p. Metod iz verskega središča v

Melbournu, za kar smo mu izredno hvaležni. P. Metod je vedno imel in ima srce za bližnjega, posebno kadar je v stiski. Kot pravi pregovor, da 'v stiski spoznaš prijatelja' in 'po tem bodo spoznali, da ste moji učenci, če bo med vami ljubezen', pa bom dodal 'in dobrotu'.

Kljub temu, da je naša skupnost v Južni Avstraliji mala in je za kakšne večje podvige kar težko, pa se ti naši rojaki res odlikujejo po dobroti in prijaznosti. To slišimo od raznih obiskov iz domovine. Naj bo Bog bogat plačnik vsem, med dobrotniki tudi p. Valerijanu iz Sydneyja.

BINKOŠTNI praznik je bil v naši slovenski skupnosti prijetno doživetje, ko nas je obiskal nonet Certus iz Maribora. V petek je slovenski klub organiziral dva kombija, ki sta peljala naše goste in gostitelje v Victor Harbour, Goolwo in druge vinorodne kraje na izlet. V Goolwi so pri novem mostu naši pevci zapeli pesem in pritegnili k poslušanju ljudi v bližini. Poleg mostu je tudi lokal, podoben naši slovenski delikatesi in lastnica je rekla: "Ne razumem jezika, vendar so me ganili čudoviti glasovi in ubrano petje." Povabila je pevce in spremljevalce v delikateso in vsakemu ponudila viski v znamenje hvaležnosti in priznanja. Isti večer je slovenski klub pripravil večerjo za Certus in gostitelje. Drugi obisk smo naredili v soboto, 2. junija, v bolnico svetega Andreja, kjer je naš požrtvovalni član skupnosti Ignac Ahlin, ki se že vrsto let bori z rakom. Pevci Certusa so mu zapeli dve Marijini pesmi in napravili še posnetek za spomin. Za gospoda Ahlina je bil nepričakovani in

veselja ter upanja poln obisk ganljiv trenutek. Člani noneta so si vzeli čas in s svojo gesto praktično izpolnjujejo Jezusove blagre.

V nedeljo dopoldne so 'štajerski slavčki' peli pri sveti maši, po maši pa je bil koncert v cerkvi od enajste do 12.30 ure. Lepo število rojakov je prišlo k sveti maši in nato na koncert. Kaj takega redko doživiš. Tako ubranega petja že dolgo nismo slišali. Pa ne samo petja, tudi zgled njihove globoke vere in predanosti Cerkev. Med koncertom smo večkrat vstali in ploskali v znamenje hvaležnosti in navdušenja nad tako lepim petjem. Po koncertu je dobil vsak član noneta Certus kenguruja, knjigo iz zbirke Ivana Burnika Legiša in proteo. Predsednik noneta gospod Pavle Križovnik nas je nagovoril s prijaznimi besedami globoke vere in spodbudo, da ostanemo zvesti slovenskemu narodu in predvsem Bogu. Nato je v imenu noneta izročil

naši skupnosti plaketo, knjigo in avdio kasete.

Nato smo se preselili v dvoranco, kjer smo imeli kosilo in prijazen klepet, ki je trajal skoraj do treh. Od našega verskega središča so se poslovili s pesmijo Zlati časi. Zvečer je bil koncert še v slovenskem klubu, kjer se je zbralo kar precej rojakov, da prisluhnejo lepemu in ubranemu petju. Naslednji dan smo pospremili naše goste na letališče in se od njih poslovili. Za slovo so še na letališču zapeli pesem Slovenec sem. Potniki so ostrmeli nad lepim in ubranim petjem. Segli smo si v roke z željo, da se še kdaj vidimo in globoko hvaležnostjo za trenutke, ki smo jih preživeli skupaj. Rad bi se v imenu noneta Certus zahvalil družinam, ki so člane gostile: družini Dodič, Štefanu in Lenki Ivančič, Tonetu in Hedviki Ivančič, družinam Vuzem, Katern in Poklar za prevoz.

10. OBLETNICO SAMOSTOJNE

Slovenije smo obhajali 24. junija v slovenskem klubu Adelaide. Ob desetih je bila sveta maša, po maši je bil kulturni program, ki ga je pripravil odbor za kulturo pri slovenskem klubu. Po kulturnem programu so podelili priznanja vsem zaslužnim za klub ob svetovnem letu prostovoljcev. Po končanem programu smo imeli slovensko kosilo. Že pred mašo je bilo prijetno vzdušje, tišina in med mašo lepo sodelovanje. Pri maši je pel naš

cerkveni zbor. Vseskozi je vladalo prijetno prijateljsko vzdušje. Vsi, ki smo bili navzoči, smo si ob koncu zaželeli, da bi se takšni trenutki velikokrat ponovili in da bi prišlo in sodelovalo več mladih. Bog naj usliši naše želje! Slovenskemu klubu, posebno še odboru, gre velika

zahvala za vzorno sodelovanje in povezovanje rojakov. Če se bo takšno vzdušje nadaljevalo sem prepričan, da bo Bog dal svoj blagoslov.

p. Janez

naše nabirke

TISKOVNEMU SKLADU P. BERNARDA

\$250.- Niko Krajc; \$100.- Ivanka Žabkar; \$40.- N. Novak; \$20.- Guerino Jerman, Janez Rotar, Davorina Gustinčič, Rudi Simčič; \$15.- Vera Grzinič; \$10.- Mimica+Franc Ivančič, Zvonko Velišček, Jerica Grzelj, M. Miklavčič, Maria Zorzut, Leopold Dejak, Louisa Jug, Milica Ritonja, Marjan Svetina, Viktor Semelbauer, Polde Iglic, Sonja Fon, Marjana Mencigar; \$5.- Terezija Kropich, Drago Grlj, Kristina Car, Alexander Bole, Marija Butkeraitis, Alojz Gombač.

ZA LAČNE

\$40.- N.N.; \$30.- Alojzija Gosak; \$20.- N.N.

ZA NAŠE POSINOVLJENE MISIJONARJE

\$300.- N.N.; \$20.- Marija Magdalenič, Maks Kraynik; \$10.- Vida Bastalec.

ZA SPOMENIK P. BAZILIJA

\$40.- N.N.

SKLAD P. BAZILIJA ZA VZGOJO FRANČIŠKANSKIH BOGOSLOVCEV

\$200.- N.N.

ZA SVETO GORO

\$100.- N.N.

ZA SEMENIŠČE VIPAVA

\$100.- N.N.

ZA ŠKOFOVE ZAVODE

\$100.- N.N.

ZA VODNJAK P. PEPIJA

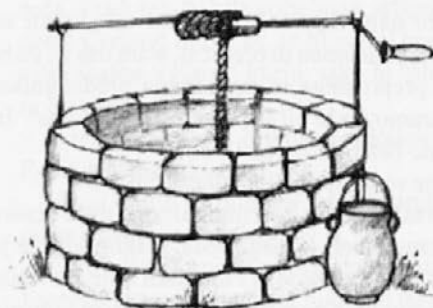
\$100.- N.N.

VSEM DOBROTNIKOM BOG POVRNI!

GRADNJA VODNJAKA

V eni od vasi bi radi pomagali ljudem do pitne vode s kopanjem vodnjaka. Vaščani sodelujejo sami s fizičnim delom kopanja in z nabiranjem peska, za gradbeni material in potrebne delovne stroje in orodja pa oni seveda ne morejo poskrbeti. Za to poskrbi strokovnjak za kopanje vodnjakov. Če ste torej za konkretno sodelovanje, bi vas prosil za pomoč v vrednosti 15.000,00 FRF (kolikor stane vodnjak v celoti), kar je približno 3.750,00 AUD.

p. Pepi

SVETI FRANČIŠEK ASISKI

MARIJA KMETOVA

28

Frančišek je govoril, strmela je duhovska gosposka; Frančišek je umolknil, še se je tresla poslednja beseda, duhovska gosposka je bila kakor očarana.

Papež je vstal in se prvi zavedel. Z obema rokama se je oklenil Frančiška in mu dejal:

»Bog te blagoslovi, sin moj, človek si, ki te potrebuje ta čas in te potrebuje sveta Cerkev!«

Frančišek je bil bled, strmel je v daljo, oko se mu je orosilo, ko je dejal:

»In vendar sem premajhen. Za gospoda kardinala Hugolina Vas prosim, da bo poseben varuh našega reda.«

»Vse, kakor želiš, vrli moj brat,« je dejal papež, kardinali pa so molčali in so bili še polni začudenja. Kardinal Hugolin je stisnil Frančišku roko in mu obljubil, da pride na veliko zborovanje vseh Frančiškihovih bratov.

5. V VINARJU

S težkim srcem se je odpravil Frančišek na pot iz Rima proti Porcijunkuli.

»Kaj bo,« je dejal Leonu, ko sta šla počasi mimo oljk in molčala že vso pot, »kaj bo, če pridem zdaj na zborovanje, pa me kakor vedno naprosijo bratje, naj jim govorim. In bom govoril. A kaj bo, če bodo pričeli ob koncu mojega govora vzkljkati vsi bratje: 'Nič več nočemo, da bi nam zapovedoval! Nisi tak, kakor se spodobi, preveč si neumen in preprost, sram nas je, da bi imeli takega preprostega in navadnega predstojnika. Zatorej ne maramo, da bi bil še nadalje naš poglavar!' In potem me bodo ošteli in zapodili.«

A glej, bratje so ga sprejeli z ljubeznijo!

Vrvlo in vršalo je krog Porcijunkule, pet tisoč bratov se je gnetlo krog zibeli svojega reda. Kakor bojišče je bila vsa ravan krog cerkvice in Frančišku se je zasvetilo oko, ko se je spomnil Kristusovih vojščakov in vitezov. Prispela je vest, da prihaja kardinal Hugolin. V procesijah

so mu šli bratje naproti. Kardinal je stopil ves v škrlatu s konja, razgledal se je po neskončni množici Frančiškihovih bratov inako se mu je storilo, ko je videl vse te ljudi, ki so se odrekli svetu in so bili polni ljubezni do Boga in bližnjega. »Resnično,« je vzkljknil ves vzhičen, »tu je tabor božji! Niti sanjalo se mi ni, da se da tako lepo izvesti življenje svetega ubošva.«

S Frančiškom je stopal med vrstami 'vitezov brez gradov', Frančišek pa je obstal in nagovoril množico: »Bratje, veliko smo obljubili, še več je obljubljenega nam. Držimo se svoje obljube, hrepenimo po božji obljubi! Kratko je veselje, a muka je večna. Trpljenje je malenkostno, neskončno je veselje. Veliko je poklicanih, malo izbranih. Vsak dobi to, kar je zaslužil.«

Nekateri bratje so pristopili h kardinalu.

»Premilostni gospod, varuh ste našega reda. Zatorej Vas prosimo, da bi nekoliko predrugačili naše življenje. Prestrogo je pri nas, sveto ubošstvo zahteva preveč, niti stalnih bivališč in knjig, ki jih rabimo, ne smemo imeti.«

»Bratje,« je odvrnil kardinal, »razumem vašo prošnjo. Govoril bom s Frančiškom.«

Frančišku je bilo hudo, ko je zaslišal kardinalove besede. Vedel je, da so ga bratje sami naprosili. In dejal je: »Bratje, Bog me je poklical na pot preprostosti in ponižnosti, da sem bedak v Kristusu. V Njegovo čast in da sebe bolj ponižam in da pomirim vašo vest, vam povem, kaj mi je razodel. Tako je dejal Kristus: 'Frančišek, jaz hočem, da si v svetu bedak in da pridiguješ z besedo in dejanjem bedastoče križa. Z vsemi svojimi ne smeš hoditi za ničimer drugim kakor za menoj.' Usmilil se me je in mi pokazal to pot in z menoj vsem onim, ki mi verjamejo in se mi hočejo pridružiti. Zatorej ne govorite o kakih drugačnih pravilih! Jaz bom sledil le

tistemu pravilu in predpisal le tisto, ki mi ga je podaril Bog v Svoji milosti. Bojim se pa, da bodo vsi oni, ki nočejo te poti in ki nagovarjajo druge k temu, občutili maščevanje neba, vsi osramočeni se bodo slednjič povrnili na to pot!«

Utihnil je in dejal potem kardinalu:

»Tisti modrijani, ki jih zagovarja Vaša milost, pa hočejo s svojo pametjo le preslepiti Boga in Vas. A slepijo le sebe, ker hočejo razdreti ono, kar je Bog ukrenil po meni, nevrednem služabniku, v dobro njihovih duš in vsega reda. Kar delam in govorim, ne pripisujem sebi in se pri vodstvu in vladanju reda ne zanašam na svojo pamet in razumnost. O vsem se prej pogovorim z nebeškim Očetom, ki je najvišji vladar in ki nam je razodel Svojo voljo s toliko znaki in tako očitnimi znaki. On hoče, da se nadaljuje, utrjuje in dokonča Njegovo delo s takim bednim človekom, kakršen sem jaz, da bodo duše zveličane in bo to dobro za Cerkev. Kdor pa bolj ceni modrost tega sveta kakor voljo Gospodovo, ta gotovo ugonablja sam sebe.«

In se je okrenil in odšel. Kardinal je povzel besedo:

»Dragi bratje, videli ste, kako je govoril sam Sveti Duh iz ust tega apostolskega človeka. Zatorej pazite, da ne boste žalili duha božjega, in ne bodite nevhvaležni za milosti, ki ste jih prejeli po njem. Resnično je duh božji v tem siromašnem človeku in razodeva po njem čudeže svoje mogočnosti. Kdor posluša njega, posluša Kristusa; in kdor zaničuje njega, zaničuje Kristusa. Uklonite se in slušajte ga, ako hočete biti vseh Bogu in nočete izgubiti sadov svojega poklica. Kakor dvorezni meč so šle besede iz njega in so prodrle v globine. Vem že iz izkušnje, da zve Frančišek vse, kar napravi satan ali ljudje proti njegovemu redu. Njega ni lahko presenetiti, pa bodisi v dobrem ali slabem. Ne moje in ne besede koga drugega ga ne bodo premaknile z njegove poti.«

Bratje so bili osramočeni in so se kesali v srcu. Zaželeli so si Frančiška. Prišel je iz cerkvice Marije z angeli in bratje so videli, da je imel vse solzne oči.

C. SVETI DOMINIK

A pristopil je španski redovnik Dominik (ustanovitelj dominikancev) in prijel Frančiška za roko.

»Ljubi brat,« je dejal, »blagrujem te, da imaš tako število tovarišev. Že v Rimu sem te občudoval in kakor tedaj, te prosim tudi zdaj: daj, strniva se, združiva vsak svoje brate. Delajva skupno za Kristusa in Njegovo sveto Cerkev na zemlji!« Frančišek se je ljubeznivo zazrl v Dominika in mu odvrnil:

»Dominik, brat moj, delajva rajši vsak na svoji poti, a v isti smeri: v ljubezni do našega Gospoda. Glej, mi smo majhni in neuki, tvoji bratje pa so učeni. Mi smo škrjančki, vi ste orli.«

Pa je tiho povzel Dominik: »Razumem te – in te občudujem. Že prej sem se čudil, ko si zapovedal bratom, vsej tej tisočglavi množici, da ne smejo skrbeti, kaj bodo jedli in pili, temveč da naj le mislijo na Boga in naj molijo in Njemu prepustijo vso skrb za telo. Čudil sem se in sem menil, da ne delaš prav in je tvoja zapoved prehuda. A glej, zdaj vidim, kako si imel prav. Zakaj vidim, da so prišli ljudje iz Perugia in Foligna in Spella in Assisija in so prinesli tovore na oslih in mulah in konjih, da imate dovolj kruha in vina in fižola in sira in drugih jedil. In še celo skled in prtov in vrčev in čaš so vam nanegli. O Frančišek, občudujem te in te prisrčno ljubim! Mislim bom nate vse dni in bom tudi jaz zapovedal svojim bratom, da morajo živeti v popolnem uboštvi. A za spomin te prosim, da mi podariš konopec, ki ga nosiš krog pasu.« Rad mu je ustregel Frančišek, objel je Dominika in se poslovil od njega.

A pristopil je kardinal Hugolin in povzel:

»Spet in spet mi je žal, da ne morem združiti vajinega reda. Tako zelo bi bila potrebna v skupni zvezi v boju za sveto Cerkev! In rad bi, če bi vajini bratje sprejeli kake višje službe v rimski kuriji; tako bi bilo vse pomlajeno in osveženo z vami.«

A teh časti sta se branila Frančišek in Dominik, in Frančišek je še dostavil:

»Moji bratje so minores, to je manjši. Nočem, da bi postali majores, to je večji.«

Ko je odšel Dominik v svojo domovino, je vzel vsebino Frančiškovega življenja in ljubezen do majhnih bratov s seboj.

Se nadaljuje

Cerkvica Porcijunkula

7. Grad, Goričko (Prekmurje)

Le uro vožnje iz Maribora naletimo na počasen tok reke Mure in značilno pokrajino ob njej – Pomurje. Poleg plodne ravnine na obeh straneh Mure prištevamo k Pomurju tudi

streho se vidi daleč naokoli. Danes še toliko lepše, saj je videti, kot da se beli zvonik dotika čudovito modrega neba.

Nato se peljeva še skozi Filovce, znane po lončarski tradiciji, pa skozi Strehovce, Žitkovce... Prav zabavno se je voziti po Prekmurju in brati imena naselij. Daleč največ se jih konča na '-fci', kakor jih izgovarjamo po domače; na primer Kančevci, Črenšovci, Radovci, Brezovci in še in še. Nekaj pa je pravih 'poslastic' – takšnih, da se ti nasmeh razleze do ušes.

Selo v Prekmurju pokvari tradicijo 'fcijev'. Naselje je zelo razpršeno po slemenih Goričkoga. Pravega središča sploh nima. Vrh razglednega griča stoji evangeličanska cerkev, v dolini pa je na samem kapela sv. Nikolaja, torej

Miklavža. Zanimivo je zlasti to, da je kapela okrogle oblike; pravimo ji rotunda. Najbrž je bila zgrajena že v 13. stoletju, njena narava pa še danes ni v celoti pojasnjena.

Še v enem netipičnem naselju se ustaviva. Ženavlje. In kaj lahko danes človek vidi v tej majhni vasi daleč od razvitega sveta? Danes nič, pred okoli 70 leti pa se je tukaj zgodila senzacija. Pristal je balon! Danes pristanek balona na topli zrak ni nič posebnega, v tistih časih pa je polnil prve strani časopisov. Seveda ne gre za običajen balon, ampak za balon belgijskih znanstvenikov, ki so proučevali ozračje in vreme. Dva Belgijca

Cerkev Gospodovega vnebohoda, Bogojina

gričevnato Goričko. Prav tukaj se stikajo in mešajo slovenska, madžarska, hrvaška in avstrijska kultura. Onstran Mure pa leži najbolj vzhodna in najbolj severna slovenska pokrajina, Prekmurje. Dolga stoletja je bilo pod Ogrsko (preostala Slovenija pod Avstrijo), zato velja Prekmurje za slovensko posebnost.

V Prekmurju so nam zagotovo najbolj znani termalni in mineralni vrelci in z njimi povezana zdravilišča in toplice. Dan je sicer kot nalašč za kopanje, a tudi spoznavanje Prekmurja nama najbrž ne bo delalo težav. Prvič se ustaviva šele v Bogojini, v cerkvi Gospodovega vnebohoda. Zasnoval jo je arhitekt Jože Plečnik, ki je v začetku tega stoletja temeljito preuredil Ljubljano (Tromostovje, cerkev Sv. Frančiška v Šiški, Narodna in univerzitetna knjižnica, Žale...) in Prago. Na krajevno lončarsko izročilo v cerkvi opozarjajo keramične posode na stropu in glavnem oltarju. Zvonik v obliki valja z mogočnimi stebri in ravno

Rotunda v Selu

Obeležje pristanka balona pred 70 leti

sta se v svoji domovini dvignila v zrak, na višino okoli 15 kilometrov. Ugodni vetrovi so ju nesli proti jugozahodu in pristala sta v Ženavljah. Vas je na ta

nenavadni dogodek še danes ponosna: v njegovo čast so postavili celo spomenik!

Grad v Prekmurju je ime največjega naselja na Goričkem. Prav majhno je, saj šteje komaj 800 duš. Ime je dobilo po gradu, okoli katerega se je razvilo. Na

na dva čolna. Ta svojevrstna posebnost priča, kako iznajdljivi so bili ljudje v preteklosti. Mura je namreč zelo muhasta reka: njena gladina stalno niha. Če bi imel mlin fiksno kolo, bi bilo le to ob nizki vodi na suhem, ob visoki vodi pa bi bilo v celoti poplavljeno – tako mlin ne

Obnova gradu Grad

vzpetini nad naseljem kraljuje sredi gozda mogočen kompleks, največji grad v Sloveniji. Baje je v njem toliko soban, kolikor je dni v letu. Pravijo tudi, da je tisto, kar je nad zemljo, le del grajske veličine. Še do nedavnega je bil Grad

večidel opuščen in deloma v razvalinah. Zadnje čase pa je opaziti spremembo na bolje: grad pospešeno obnavljajo. Streha je pretežno že obnovljena, sedaj se bodo strokovnjaki lotili še fasade in notranjosti.

Pri Veržeju prečiva Muro – znajdeva se v Prlekiji. V bližini plava na vodi Babičev mlin, edini ohranjeni tovrstni mlin v Sloveniji. Nekdaj je bilo na Muri teh mlinov veliko, danes vztraja le še Babičev. Posebnost mlina je, da vodno kolo plava na Muri in da je pritrjeno

Babičev mlin, zadnji plavajoči mlin na Muri

Dvorec Dornava

bi mogel delovati. Ker pa vodno kolo plava na vodi, niha skupaj z gladino in energija, ki poganja mlinске kamne, je zagotovljena!

Dan zaključiva z ogledom dveh znamenitosti v bližini najstarejšega mesta na Slovenskem, Ptuja. Dvorec Dornava je ena najlepših baročnih stavb pri nas in najlepši ravninski dvorec na

Štajerskem. Zelo lep je tudi grajski park, katerega krasijo kipi antičnih osebnosti. V dvorcu je že lep čas psihiatrična bolnica, tako da notranjost žal ni za ogled. Druga zanimivost blizu Ptuja je ogromna sekvoja. No, s tistimi v Kaliforniji, skozi katere lahko pelje celo osebni avto, se ne more primerjati. Kljub temu pa doseže spoštljivo višino 43 metrov in obseg okoli osem metrov. Njeno starost pa cenijo na 130 do 140 let. Zavidanja vredno, mar ne?

Življenje je strašna preizkušnja. Sili vas k dejavnosti, poriva vas naprej, polno je neizprosnih in bridkih spopadov. Vzdigneš se do nebeških višav, da padeš do brezen pekla. In ko si opomoreš, takrat razumeš, da je bila med vsemi dobra samo ena stvar, da je ena sama stvar imela neko vrednost, neko resnično pomembnost, neki cilj - to, da si iskal Boga, mnogokrat ne da bi bil vedel.

Ludwig van Beethoven

Znamke **Čebele** prikazujejo življenje kranjske čebele (*Apis mellifera carnica*), ki je naša avtohtona čebelja pasma. Imenujemo jo tudi kranjska sivka, saj je med štirimi glavnimi evropskimi pasmami najbolj siva.

Znamka z golobico je simbol **60. obletnice upora proti okupatorjem**, ko je bila ustanovljena Osvobodilna fronta slovenskega naroda.

Na znamki **Voda, naravno bogastvo**, je studenec Gospodična z Gorjancev, ki je s svojo čisto vodo bolj dragocen kot baročni okvir, ki ga obdaja. Da bi opozorili na problem skrbnega ravnanja z vodo, je PostEurop (Združenje evropskih javnih poštних operaterjev) za skupno temo na znamkah v letu 2001 izbralo naslovno geslo te znamke.

Ob jubilejnem rojstnem dnevu države je izšla znamka **10 let osamosvojitve Slovenije** in izdajanja slovenskih znamk. Na njej vihra slovenska zastava, dopolnjujejo pa jo besede iz Prešernove Zdravljice: Žive naj vsi narodi...

Znamka s področja športa označuje **6. svetovno maxi košarkarsko prvenstvo (6. WMBC)**, za katerega je bila za gostiteljico izbrana Ljubljana. Na znamki je prikazana silhueta Ljubljane in del košarkarske žoge.

Znamka **Tramvajski voz št. 5** pa obeležuje sto let odkar je v Ljubljani začel uradno voziti tramvaj. Na Slovenskem je bilo to prvo vozilo na električni pogon.

Pisma o slovenščini našim rojakom u Australiji, XXXII.

Mirko Mahnič

O narečjih

Avstralski Slovenec mora poznati še drugega velikega jezikoslovca – **Frana Ramovša** (1890 – 1952). Najprej se je na pobudo prijatelja Ivana Cankarja nekaj časa poskušal v leposlovju, potem pa na Dunaju in v Gradcu študiral jezikoslovje in 1914 doktoriral. Bil je vojak v prvi vojni, kjer je nevarno zbolel in se je moral leto dni zdraviti na Dunaju.

1918 je tajnik vseučiliške komisije za ustanovitev ljubljanske univerze, 1919 je med prvimi štirimi rednimi profesorji na filozofski fakulteti. 1950 je bil izvoljen za predsednika Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Bil je član Akademij v Zagrebu, Beogradu, Pragi, Krakovu in Londonu.

Bil je največja avtoriteta v vprašanih slovenskega knjižnega jezika.

Pisal je študije o premenah samoglasnikov in soglasnikov, objavil študijo *Kratka zgodovina slovenskega jezika*, 1931 je objavil *Dialektološko karto slovenskega jezika*, obdelal *Brižiške spomenike* in imel najvplivnejšo besedo pri novem Slovenskem pravopisu.

Do Ramovša smo slabo poznali celotno podobo naših narečij, on je bil prvi, ki jih je ovrednotil in klasificiral.

Kaj je narečje? Dr. Vera Smole pove na kratko, da je narečje »družbeno in zemljepisno omejena različica slovenskega jezika«. Na oblikovanje narečij je torej vplivala zemljepisna lega kraja in družbena povezanost ljudi, mejo med narečji pa določale glasovne (različna izreka glasov) in naglasne (akcentske) posebnosti, pa tudi razlike v besedišču.

Ob slovenski naselitvi v 6. stol. pa do srede 8. stol. se je govorilo **praslovensko narečje**. Potem so se začele spremembe v samoglasniškem in soglasniškem sistemu, tako da v 10. in 11. stoletju že lahko govorimo o nekakšni **alpski slovenščini**, v 13. stol. pa že opazamo obrise **novoga slovenskega jezika**, ki pa se že kmalu začne cepiti v narečja, ki se razvijajo do sredine 19. stoletja. (Po Enciklopediji Slovenije).

Dr. Ramovš je v svoji *Dialektološki karti* predstavil **7 narečnih skupin**, v katerih je 36 narečij in 12 govorov (govor je **manjša narečna zvrst** v okviru večjega narečja npr. v srednjesavinjskem narečju imamo poseben solčavski govor, v ziljskem narečju obstaja poseben kranjskogorski govor).

Naštejmo teh 7 narečnih skupin:

1. gorenjska narečna skupina, 2. dolenska narečna skupina z belokranjskimi narečji, 3. štajerska, 4. panonska, 5. koroška, 6. primorska in 7. rovtarska narečna skupina.

Gotovo vas zanima, kam sodi vaše narečje. Nimamo dovolj prostora, zato si kot primer vzemimo **primorsko narečno skupino**: vanjo sodijo rezijansko, obsoško, tersko, nadiško in briško narečje, kraško narečje z banjškim govorom, istrsko narečje z rižanskim in šavrinskim govorom ter notranjsko in čiško narečje – dr. Toporišič dodaja še borjansko, kobariško, bovško, tolminsko, cerkljansko in črnovrško narečje oz. govor.

»Sredotežni tok je tako močan, da narečja **naglo pešajo in gre razvoj v smer nekakšnega splošnega skupnega slovenskega jezika**« (Slovenska slovnica 1956).

Vsem bralcem hvala za pozornost. Upam, da se bomo še srečevali, če ne v tiskanih Mislih, pa v spominskih. Pozdravljeni!

sv. rafael

SYDNEY

P. Valerian Jenko, OFM; p. Filip Rupnik, OFM
St. Raphael Slovenian Mission
313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160
(P.O.Box 280, Merrylands, N.S.W. 2160)
Tel.: (02)9637 7147 in (02)9682 5478
Fax: (02)9682 7692

POKOJNI

V nedeljo, 3. junija 2001, je na svojem domu v Gladesville (Sydney) umrl JOŽE GAŠPERŠIČ. Rojen je bil 2. 9. 1929 v Premu pri Ilirski Bistrici kot sin Jožeta in Ane, roj. Fatur. Kot mlad fant se je Jože izučil slaščičarstva in je to obrt opravljal v Trstu. Leta 1955 je prišel v Avstralijo in se še isto leto poročil z Ondino Tence, ki je po rodu iz Trsta (župnija Sv. Križ). Najprej sta živela v Drummoyne, pozneje pa v Hunters Hill in sta po nekaj letih odprla trgovino s slaščicami v Sydneyju na George Streetu. Jože se je moral leta 1978 podvreči težki operaciji hrbtenice, kar je od takrat otežkočalo njegovo delo. Bolehal je zadnjih šest let. Rad se je družil z rojaki. Večkrat je obiskal s svojo ženo Ondino rojstno domovino, tudi še lani. Pogrebna maša za pokojnika je bila opravljena v Merrylandsu v četrtek, 7. junija, nato pa smo ga spremili na njegovi zadnji zemeljski poti na slovensko pokopališče v Rookwoodu. Pokojnik zapušča tu ženo Ondino, v domovini pa brata Danila, ki je bil pred leti v Avstraliji in je pel pri zboru Škrjanček, potem pa se je vrnil v domovino.

V torek, 5. junija 2001, je v bolnici v Wollongongu umrl STANISLAV HERIC. Rojen je bil 10. 11. 1910 v Branislavcih pri Ljutomeru. Kot mlad fant se je izučil za kotlarja. Leta 1948 je odšel v Nemčijo in se tam poročil z Leopoldino (Lee) Hacker. Naslednje leto sta prišla v Avstralijo in sta najprej živela v Bathurstu. Pozneje sta se preselila v Fairymeadow. Stanko se je zaposlil pri Bolawarra Electricity Authority. Redno je skupaj s svojo ženo obiskoval nedeljsko mašo. Če ga nismo videli v slovenski cerkvi v Figtreeju, je bil to znak, da je bolan. Že od septembra je bolehal in se je moral podvreči številnim preiskavam, a je še vedno upal na zboljšanje zdravja. Rad je privolil v prejem zakramentov sv. Cerkve in potem je še večkrat prejel sv. obhajilo. Še dva dni pred smrtjo je naročil, povejte patru, naj mi prinese sv. obhajilo. Pogrebna maša za Stanka je bila opravljena v

slovenski cerkvi Vseh svetnikov v Figtreeju v petek, 8. junija, pokopan pa je bil na pokopališču Lakeside v Daptu.

V torek, 19. junija 2001 zjutraj, je v Domu starejših občanov Canberra Nursing Home v Lidcombu (Sydney) umrla JULKA KLARA NAGODE, roj. Kariž. Rojena je bila 16. 2. 1933 v Križu pri Sežani na Primorskem kot hčerka Karla in dobro znane Ivanke Kariž (roj. Bole). V Avstralijo je prišla leta 1954. Poročena je bila s Francem Nagodetom, ki je bil po rodu iz Logatca. Družina je živela v Auburnu. Franc je umrl leta 1989. Pokojna Julka je pred štirimi leti zbolela za rakom na prsni in je bila operirana. Bolezen se je za nekaj let umaknila. Lani avgusta pa je zbolela za tumorjem v glavi. Operacija ni bila možna. Pred nekaj meseci je prejela zakramente in nato še večkrat sv. obhajilo. Pogrebna maša za pokojno Julko je bila opravljena pri sv. Rafaelu v petek, 22. junija, pokopana pa je bila v grob pokojnega moža Franca na novem delu slovenskega pokopališča v Rookwoodu. Pokojnica zapušča hčerko Nevo (1961), ki je poročena s Petrom Sultanu in imata hčerko Virginijo (dve leti in pol) ter sina Jakoba (11 tednov); sina Tedija (1963), sestre Marijo Kogovšek in Fausto Ilijaš, brata Justa (v domovini) in Rina ter veliko nečakov in nečakinj.

Sorodnikom omenjenih pokojnikov naše iskreno sožalje ob izgubi dragih svojcev. Sveti Duh-Tolažnik naj jim bo uteha, Mati božja Marija, ki je stala pod križem svojega Sina pa naj jim izprosi vdanosti v božjo voljo. Vsi pa molimo, da bi bili pripravljene na odhod s tega sveta, sv. Jožef pa naj nam izprosi srečno zadnjo uro!

CANBERRA ima slovensko službo božjo v nedeljo, 15. julija, in 19. avgusta, obakrat ob petih popoldne. Obisk škofa in provinciala z jubilejno mašo pa bo v nedeljo, 2. septembra, ob šestih zvečer.

WOLLONGONG-FIGTREE ima

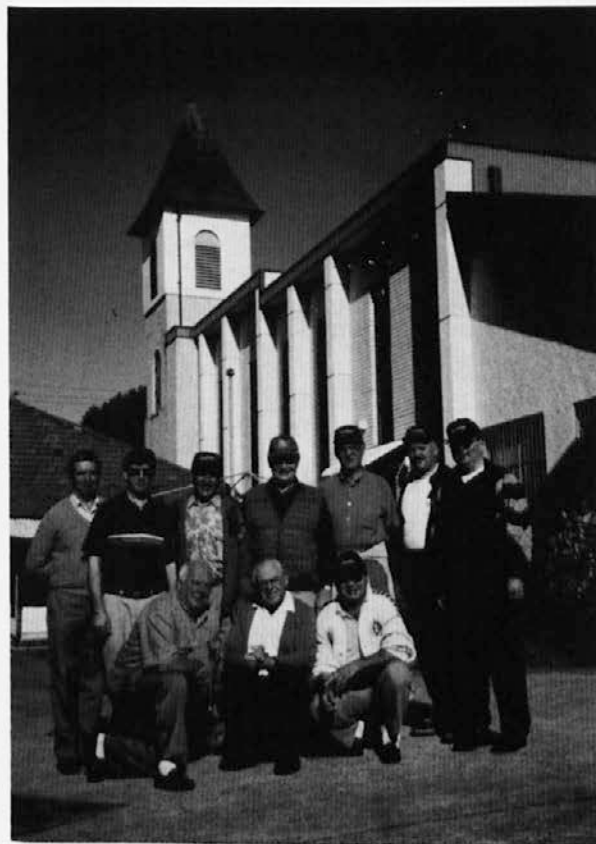
slovensko mašo vsako drugo in četrto nedeljo ob 5. uri popoldne. Torej 8. in 22. julija, 12. in 26. avgusta. Škof Kramberger in p. provincial bosta obiskala rojake v Newcastlu v torek, 4. septembra, ko bo sveta maša ob uri, ki bo objavljena, ko bo pri vas sv. maša 29. julija.

NONET CERTUS

iz Maribora nam je prinesel našo slovensko pesem, ki so jo podali res dovršeno, da so vsepovsod želi velik aplavz, tako na Slovenskem društvu v petek, 18. maja, in nato v soboto, 19. maja na Triglavu. V nedeljo, 20. maja, so prepevali pri sv. maši v Merrylandsu. Že preludij na orglah ob mašnem vstopu izpod spretnih prstov umetniškega vodje in organista Francija Divjaka je zbudil začudenje, da so naše orgle zmožne tako mogočnih in ubranih glasov. Njihovo petje pri maši je res zbujalo čustva pobožnosti in spoštovanja do skrivnosti svete maše. Ob koncu maše so se vsi pevci zbrali ob oltarju in skupaj z verniki zapeli Marija skoz' življenje. Sledil je njihov nastop v dvorani. Gledalce je petje tako navdušilo, da so ob koncu klicali »še, še«;

Procesija iz cerkve v Penrose Parku

zbor je ugodil želji in je ob koncu programa dodal še kar nekaj pesmi. Po kosilu, ki so jim ga pripravile naše dobre kuharice, je Ivan Koželj (ki je ves čas prevažal pevce) ves zbor odpeljal v Canberro. Tam jih je Cvetko Falež peljal na Telecomov stolp, da so videli panoramo mesta. Potem so v zadovoljstvo vseh prepevali pri maši. Po maši smo šli v dvorano tamkajšnjega kluba, kjer so nastopili na koncertu. Žal je bila udeležba bolj slaba. Hvala Lojzu Kavašu, da je rezerviral dvorano in Cvetku Faležu, da je pevce povabil na večerjo v grški klub. V torek, 22. maja, jih je Ivan Koželj odpeljal v Blue Mountains, kamor sta jih povabila Herman in Erika Koželj na BBQ. Tam so srečali avstralskega domorodca, ki jim je igral na didgeridoo in razlagal tehniko igranja na ta aboriginski instrument. Zvečer pa so pevci za slovo še enkrat prepevali pri maši. Naslednje jutro, v sredo, 23. maja, pa jih je šofer Ivan Koželj odpeljal na postajo in so z vlakom odpotovali proti Melbournu. Hvala Ivanu, ki nam je vedno pripravljen nuditi pomoč s prevozi, kot pri obisku pevcev Noneta in kadar imamo romanje v Penrose Park, Mt Schoenstatt ali drugam. Hvaležni smo tudi Florijanu Auserju, ki je pevce ves čas spremljal s kamero.

ROMANJE V PENROSE PARK smo

imeli na praznik sv. Antona Padovanskega v sredo, 13. junija. Potovali smo z dvanindvajset sedežnim avtobusom, ki ga je vozil Ivan Koželj. Na kraju romanja

so se nam pridružili drugi rojaki, ki so prišli s svojimi vozili, tudi iz Wollongonga. Po opravljeni romarski maši in opoldanskem okrepčilu, smo se v procesiji z

Notranjost slovenske kapelice v Penrose parku

Najsvetejšim pridružili romarjem drugih narodnosti in med molitvijo in petjem prišli k lurški votlini. Tam je bila pobožnost rožnega venca božjega usmiljenja. Pater Columba je govoril o češčenju svetih podob in kipov ter o bližajočem se kronanju Čenstehovske Matere božje v cerkvi v Penrose Parku, ki bo v nedeljo, 26. avgusta.

Krono bo blagoslovil papež Janez Pavel. Po blagoslovu z Najsvetejšim smo se slovenski romarji ustavili pri naši kapelici in se spomnili četrte obletnice, odkar je bila blagoslovljena. Navzoč je bil tudi glavni dobrotnik Maks Krajnik z ženo Vero. Vseh smo se spomnili s hvaležnostjo in kratko molitvijo. Ves potek romanja je Florijan Auser spremljal s kamero. Pripravlja namreč dokumentarni video o delovanju p. Valerijana Jenka, ki naj bi bil končan za letošnje praznovanje 50-letnice prihoda patrov v Avstralijo. Naj tu omenim, da so darovi še vedno potrebni za vzdrževanje kapelice in zavarovalnino, ki so jo patri preskrbeli za vse kapelice.

PRAZNIK SV. REŠNJEGA TELESA IN KRV smo tudi letos slovensko praznovali. Naš mešani zbor se je skrbno pripravil z bogato izbiro pesmi. Pri

slovesni maši 17. junija je izvajal Vodopivčevo latinsko Missa in honorem Sanctae Catherine. Zbor je pel tudi med procesijo in pri obeh blagoslovih. Hvaležni smo vsem pevkam in pevcem, ki redno prihajajo k vajam. Milka Stanič pripravi vse note za pevce, Ivan Tomšič dirigira zboru, Carmen Fuderanan vadi z zborom, korepetira pri vajah in ga spremlja, kadar nastopajo. Ljudsko petje vodi Marija Ovijač, spremljajo pa ga, menjaje, Milka Stanič, Carmen Fuderanan, Brigita Bežjak in Tereza Rede.

TELOVSKA PROCESIJA

je bila po maši v nedeljo, 17. junija, ko se v Avstraliji praznuje praznik Svetega Rešnjega Telesa in Krvi. Vreme nam je bilo naklonjeno. Dvakrat smo obkrožili cerkev, da se je procesija lažje lepo razvila. Naš mešani pevski zbor je odlično prepeval že med mašo, ko je izvajal Vodopivčevo mašo sv. Katarine, potem pa ves čas prepeval med procesijo. Hvala jim,

pa tudi Sonji in Mariji, ki sta okusno okrasili oltar v cerkvi in pripravili tudi tistega zunaj. Tudi ministranti so se kar dobro izkazali, pa otroci, ki so trosili cvetje na pot Najsvetejšemu, Ivan Koželj pa je delal red, ko se je procesija formirala v cerkvi. Isti večer je bila slovenska

maša in po njej procesija z lučkami tudi v Canberri, le da je bil samo en blagoslov v cerkvi, ko se je procesija vrnila.

MLADINSKI ZBOR se je znova osnoval pred nekaj meseci. Vodi ga Carmen in imajo vajo vsaka dva tedna ob sobotah ob štirih popoldne. Zbor šteje osem deklet, dva fanta-kitarista pa spremljata petje. Zbor je do zdaj dvakrat nastopil s petjem pri maši.

27. MLADINSKI IN SLOVENSKI

koncert je le še tri mesece stran. Vse, ki želijo nastopiti, vabimo, da prijavijo svoj program. Prijavnico morete dobiti v vseh treh verskih središčih in na društvih širom Avstralije. Čas prijave je do 15. septembra. Prijavnico pošljite v Merrylands po pošti, faksu ali internetu.

PAX ET BONUM – MIR IN DOBRO

je frančiškanski pozdrav. To pa je tudi naslov zgodovinske knjige, ki bo izšla za letošnji 50-letni jubilej prihoda prvih dveh slovenskih frančiškanov v Avstralijo. Cena knjige v prednaročilu pred 10. julijem je \$25.-, pozneje pa bo \$30. Dobiti moramo vsaj 300 naročnikov, ker ne bi radi, da knjige ostanejo v škatlah, zato vas prosimo, da pohitite z naročilom, plačate pa jo pozneje, ko bo izid knjige zagotovljen.

KRST

CHRISTOPER BEDNAR, Toongabbie, NSW. Oče Walter Renato, mati Helena Marie Gašperšič. Sv. Rafael, Merrylands, 17. junija 2001. Novokrščenemu Krištofu, staršem in bratcu Joshua naše iskrene čestitke!

OKTET DESETI BRAT je tudi pri sv. Rafaelu nastopil v nedeljo, 24. junija. Najprej so peli pri maši, nato pa v dvorani. Na predvečer pa so nastopili v dvorani slovenskega društva, kjer je bila proslava 10-letnice slovenske državnosti. Tam so nastopili tudi Veseljaki, ki so prišli z oktetom. Nastanjeni so bili pod kar ugodnimi pogoji v Hotelu Formule 1 v Wentworthvillu. Iz Merrylandsa so odšli na Triglav in tudi tam nastopili.

SLOMŠKOVA ŠOLA pri sv. Rafaelu ima trenutno sedemnajst učencev. Razdeljeni so v dve skupini. Starejši so stari okrog deset let in imajo pouk v razredu za odrom v dvorani, mlajši pa so v razredu pri zakristiji. Za pouk skrbe: Kristina Šuber, Danica Šajn in Danica Grželj, Carmen Fuderanan pa ima zanje ob koncu pouka pevsko vajo, saj mislijo nastopiti tudi na letošnjem Slovenskem koncertu.

BIRMANCI in prvoobhajanci se pripravljajo na ta dva zakramenta, ki jim ju bo podelil škof Krambergar v nedeljo, 2. septembra, ko imamo praznovanje 50-letnice prihoda frančiškanov v Avstralijo. Pet prvoobhajancev pripravlja Milka Stanič, osemnajst birmancev pa Carmen. Molimo zanje, da bi prejem teh dveh važnih zakramentov pomenil zanje močno pobudo za krščansko življenje. Je pa seveda največ odvisno od staršev, kakšen zgled jim nudijo!

p. Valerijan

VABIMO VAS NA

*27. Slovenski koncert, ki bo letos v Merrylandsu v soboto,
6. oktobra ob šestih zvečer.*

*Vse, ki žele nastopiti, vabimo, da si priskrbe prijavnice v verskih
središčih ali na društvih.*

Čas za prijavo je do 15. septembra.

Nastopajoči bodo imeli vajo na dan nastopa od 12. ure naprej.

Sodelovali bodo tudi pri sveti maši v nedeljo,

7. oktobra, ob 9.30 zjutraj.

izpod TRIGLAVA

Umrli župnik Vinko Kobal

Koper, 30. maja (STA) - V Godoviču je v 74. letu starosti umrl župnik Vinko Kobal, ki se je posvečal predvsem delu z mladimi. Najbolj znani so njegovi poletni tedni duhovnosti, ki jih je za mlade prirejal v Stržišču v Baški Grapi, svoja spoznanja pri verski vzgoji mladih pa je strnil v štiriletni cikel katehez. Prvi cikel z naslovom Srečanje je leta 1995 izšel v knjigi založbe Ognjišče, so sporočili iz tiskovnega urada koprške škofije.

Kobal se je rodil leta 1928 v Vrhpolju pri Vipavi. Po končanem študiju na teološki fakulteti v Ljubljani je bil leta 1951 posvečen v duhovnika. Od začetka petdesetih do konca sedemdesetih let je bil župnik v Ročinju, kjer je začel ubirati nova pota v delu z mladimi. Do leta 1983 je bil župnik v Desklah, leta 1985 pa je nastopil službo župnika v Godoviču, kjer je služboval do smrti. Vinko Kobal je bil leta 1999 odlikovan z nazivom papeškega kaplana.

Zahvala

Za nami so lepi dnevi pevske turneje po Avstraliji. Zdaj, ko vsak na svoj način in skupno premišljujemo in ocenjujemo dogodke, ki smo jih doživeli, se v polnosti zavedamo pomena našega poslanstva.

Hvala vam, da smo lahko v jubilejnem letu ob 50-letnici prihoda slovenskih frančiškanov v Avstralijo obiskali verska središča, v katerih se na poseben način ohranjajo slovenska pesem, beseda in molitev.

Bogoslužje v domačem jeziku še prav posebej povezuje rojake v dobrem in plemenitem. Naj naša zahvala seže do slehernega, ki nam je s toplino in človeško bližino bogatil ure našega druženja. Posebno zahvalo izrekamo vam, spoštovani p. Metod, p. Valerijan in p. Janez. Hvala vsem slovenskim klubom, kjer smo gostovali. In naj bo naša želja za slehernega rojaka, da ostanemo povezani v narodu, veri in vsem, kar nas bo povezovalo.

Naj bo Avstralija prijazna dežela, kjer ponosno biva čvrst slovenski rod, ki je s pridnostjo in delavnostjo dokazal svoje vrednote.

Hvala vam, dragi rojaki in naj vas Bog živi!

**PRESEDNI KULTURNEGA DRUŠTVA CERTUS
PAVEL KRÍŽOVNIK, MARIBOR**

Tudi otrok ima pravice

Izjava ob referendumu o noveli zakona o oploditvi z biomedicinsko pomočjo

Katoliška cerkev je svoje gledanje na vprašanja umetne oploditve utemeljeno predstavila v različnih dokumentih. Pri tem upošteva velik razvoj sodobne tehnologije na področju medicine, ki je lahko ljudem v korist in pomoč. Tudi stiska ljudi, ki so neplodni, je vredna vse pozornosti. Treba jim je pomagati. To pa ne pomeni, da lahko počnemo vse, kar nam omogoča sodobna tehnologija.

Škofje in drugi predstavniki cerkvenih ustanov imamo zato v teh vprašanih resne etične pomisleke, saj je tudi nerojen otrok človeško bitje, oseba s pravicami, ki jih je treba spoštovati. Njegovo človeško dostojanstvo zahteva, da ga ščitimo od spočetja do smrti. Otrok ima pravico, da je spočet in rojen v ljubezni, da ima očeta in mater. Ima pravico vedeti, kdo so njegovi starši. Ima pravico do vzgoje v družini. Zdravo družinsko okolje je naravni in kulturni okvir njegovega rojstva, rasti in vzgoje. Sveti oče Janez Pavel II. v Navodilu o daru življenja jasno pravi: »Otrok ima pravico, da je spočet, donošen, rojen in vzgojen znotraj zakona. Ravno po trdnem in priznanem odnosu do svojih staršev more otrok odkriti svojo lastno identiteto in človeško dozoreti.« Tudi mednarodni pravni dokumenti jasno zahtevajo, da morajo biti pri vseh dejavnostih v zvezi z otroki »otrokove koristi glavno vodilo«, česar zakonsko besedilo, proti kateremu bomo glasovali na bližnjem referendumu, sploh ne upošteva. Zakonska novela je tudi v nasprotju z večinskimi etičnim prepričanjem slovenskih državljanov, njegovi zagovorniki pa želijo to prepričanje spremeniti

s propagando, ki je pogosto nekulturna, zavajajoča in žaljiva, posebno do Katoliške cerkve in njenih moralnih stališč. Zagovorniki sporne novele gredo pogosto tako daleč, da omalovažujejo in zaničujejo normalno družino z obema staršema, kar ni samo škodljivo, ampak je v popolnem nasprotju s stroko, splošnim moralnim prepričanjem, z ustavo Republike Slovenije (53. člen, 3. odstavek) in mednarodnimi pravnimi dokumenti (Deklaracija o človekovih pravicah, 16. točka, 3. odstavek), ki postavljajo družino za temelj družbe in zahtevajo, da jo država varuje in podpira.

Katoliška Cerkev zagovarja družino, ki temelji na medsebojni osebni podaritvi moža in žene ter njuni odprtosti za rodovitnost. Govoriti o praviči ženske do otroka je zavajajoče, ker noben človek nima pravice do drugega človeka. Otrok ni predmet, ki bi si ga lahko priskrbeli ali ga zavrgli, če se nam bo zahotelo. Nihče nima pravice do otroka, še manj pa nad otrokom. Človek človeku ni pravica, marveč dar, temeljno pravilo medčloveških razmerij pa je spoštovanje, tudi spoštovanje matere do otroka, rojenega ali nerojenega.

Medsebojna podaritev moža in žene je edini naravni in ustrezn način spočetja novega življenja. Samo tako so lahko zajamčene vse otrokove pravice. To je tudi etični okvir in podlaga za zdravljenje neplodnosti.

Zato je moralno nesprejemljivo, da se v okviru zdravljenja neplodnosti odpirajo poti k postopkom, ki nasprotujejo dostojanstvu človeškega bitja in odgovornemu starševstvu. Referendum o noveli zakona o oploditvi z biomedicinsko pomočjo je posledica zgrešene zakonske novele, ki so jo poslanci Državnega zbora izglasovali s pičlo večino ne glede na mnenje stroke in s prezirom etičnih ugovorov. To je skrajno neodgovorno dejanje. Preziranje stroke in moralnih načel bo imelo številne pogubne in usodne posledice za posameznike, narod in državo. Zato slovenski škofje, redovni predstojniki in predstojnice ter predstavniki laičkih organizacij pozivamo vernike in vse ljudi, ki se zavedate moralnih zahtev odgovornega starševstva, da se v nedeljo, 17. junija, udeležite referenduma in glasujete proti.

V Ljubljani, na praznik Marije, Matere Cerkve, 4. junija 2001.

**SLOVENSKA ŠKOFOVSKA KONFERENCA,
KONFERENCA REDOVNIH USTANOV, SVET
KATOLIŠKIH LAIKOV SLOVENIJE**

10-letnica samostojne Slovenije

Pri Mariji Pomagaj na Brezjah je bila v nedeljo, 17. junija, osrednja cerkvena slovesnost ob 10-letnici samostojne Slovenije. Praznovanje se je začelo s pritrkavanjem brezjanskih zvonov. Mašo, pri kateri so se poleg vernikov zbrali slovenski škofje in duhovniki, je daroval ljubljanski nadškof Franc Rode. Po evangeliju pa je spregovoril mariborski pomožni škof Anton Stres, ki je odgovoren za pastoralo vojakov. Govoril je o slovenskih kristjanih, ki so se skozi stoletja zavzemali za svoje osebno in narodno dostojanstvo. V zvezi s tem je dejal: "Na temelju te krščanske moralne zavezanosti smo se člani katoliške Cerkve v Sloveniji kot posamezniki in kot verno občestvo zavzemali za to, da se slovenski narod svobodno opredeli za svojo samostojnost in da to svojo pravico ohrani in obrani. Zato je pred desetimi leti takratno celotno slovensko politično vodstvo vedelo, da lahko računa na brezpogojno moralno podporo katoliške Cerkve in njenih posameznih članov. Ta podpora je bila dejanska in učinkovita in je na koncu, ob priznanju slovenske samostojnosti, postala odločilna, saj je prišla od samega vrha te Cerkve, od svetega očeta Janeza Pavla II. osebno. Tega slednjega Slovenci ne bi smeli nikoli pozabiti ali celo namenoma potisniti v pozabo." Maši je sledil kulturni program, v katerem je nastopil tudi orkester Slovenske vojske. Zbrane je najprej nagovoril predsednik prve slovenske vlade Lojze Peterle. Kot je povedal, je prelom s starimi časi dokončen, ni pa dokončan. Prvi obrambni minister Janez Janša je spomnil na to, da enotnosti, s katero smo šli na plebiscit in zatem v osamosvajanje, nismo znali do konca izkoristiti. Generalni direktor policije Marko Pogorevc pa se je spomnil vseh tistih, ki so v vojni za Slovenijo dali svoja življenja in se zahvalil vsem, ki so kakorkoli prispevali k slovenski samostojnosti.

T. G.

Izrečena obsodba domobrancu

V Ljubljani se je te dni končal več kot petnajst let dolg sodni proces. Na njem je

ljubljsko okrožno sodišče nekdanjega domobranca Vinka Levstika obsodilo na dvanajst let zapor. Sodišče je izreklo obsodbo na podlagi pričevanj, ki so bila dana še v prejšnjem enopartijskem sistemu (leta 1985) in za katera lahko upravičeno domnevamo, da so bila izsiljena. Izrečena obsodba je še toliko bolj nenavadna, saj v sedanji demokratični državi še nihče ni odgovarjal za poboje več kot deset tisoč vojnih ujetnikov in civilistov junija 1945.

Nasprotno, nekateri, ki so bili odgovorni za ta dejanja in kasnejše montirane procese, so še živi in uživajo celo privilegije.

T. G.

Gospa Bush na Brezjah

Ameriško - ruski vrh, ki je bil 16. junija na Brdu pri Kranju, je Slovenijo za nekaj ur postavil pred oči svetovne javnosti. Čeprav so domači politiki govorili na dolgo in široko o pomenu tega obiska za našo državo, sta ameriški predsednik George Bush in voditelj Ruske federacije Vladimir Putin največ časa namenila drug drugemu. Ker je bilo to njuno prvo srečanje, sta bila previdna. Prednost sta dala prijateljskemu spoznavanju, političnih vprašanj pa sta se dotaknila bolj okvirno. Domači mediji so pozorno spremljali vsak njen korak in komentirali vsako besedo, ki sta jo izrekla za javnost. Pozorno so spremljali tudi ameriško prvo damo Lauro Bush, ki je obiskala Bled. Od tam pa naj bi odšla na Brnik, da bi pred odhodom iz Slovenije še malo 'počila'.

Slovensko ruski almanah

V počastitev 10. obletnice neodvisnosti Republike Slovenije, 30. letnice Ruske slovenistike in 100. obletnice prvih prevodov poezije F. Prešerna v ruščino z zadovoljstvom sporočamo, da je 20. junija 2001, v založbi Društva za promocijo stikov med Slovenijo in Rusijo Dr. France Prešeren izšel slovensko-ruski almanah.

Na naslovni strani je barvna reprodukcija umetniške slike Hipotetično srečanje Prešerna in Puškina. Tristo izvodov bomo brezplačno razposlali v knjižnice in različne državne ustanove po širni Rusiji. Naklada 3000 izvodov, obseg 288 strani, format A5, prek 140 ilustracij.

Rusija je v procesu preobrazbe in bo sorazmerno kmalu spet igrala enako vplivno vlogo v Evropi, strateške silnice znotraj katere se niso bistveno spremenile. Rusija je v zgodovini vedno branila nacionalno identiteto slovenskega prostora in je nedvomno slovenski najbolj naravni dolgoročni strateški zaveznik. Ruska politika in

Kasneje smo zvedeli, da le ni bilo tako, kot so poročali državni mediji. Pred odhodom na brniško letališče je žena ameriškega predsednika namreč obiskala naše narodno Marijino svetišče na Brezjah. Pozdravili so jo brezjanski zvonovi, posebno pa se je razveselila orgelskih zvokov v cerkvi. Gvardijan in rektor p. Ciril Božič se ji je zahvalil, ker je prišla, da bi skupaj s frančiškani molila za blaginjo in mir njene in naše domovine, Rusije in vsega sveta! Nato so ji razkazali baziliko, razložili zgodovino božje poti in pomen tega narodnega svetišča za slovenski narod doma in v tujini. Žena ameriškega predsednika Busha je pred odhodom z Brezij v spominsko knjigo zapisala: »God bless America and God bless Slovenia. With special appreciation, Laura Bush, June 16, 2001 - Bog blagoslovi Ameriko in Bog blagoslovi Slovenijo. S posebnim spoštovanjem. Laura Bush, 16. junija 2001.« Kot je pred leti manjkal Clintonov "Naj vas Bog blagoslovi!", ki ga uradni prevajalec ob koncu njegovega govora ni prevedel, je tudi obisk žene ameriškega predsednika na Brezjah ostal zamolčan.

T. G.

z vseh VETROV

kapital (banka Slavija) sta v 19. stoletju vse do prve svetovne vojne v veliki meri pomagala pri slovenski nacionalni emancipaciji.

Okoliščine zadnjih sto let niso bile naklonjene neposrednim stikom med Rusijo in Slovenijo. Potem ko se je na karti Evrope pojavilo skoraj dva ducata novih držav, se domačini mukoma začenjajo soočati z dejstvom o obstoju Republike Slovenije. Povprečen Rus o Sloveniji še vedno nima pojma, če pa ga vedarle zamika zvedeti kaj več o tem narodu, nima od kod. Ruski interes za Slovenijo pa je dodatna varnostna garancija za samostojnost Republike Slovenije in razlog več za manj prilagodljivo in neservilno držo do sosednjih in drugih evropskih držav.

Almanah se je rodil iz teh izhodišč in ima aktualno-funkcionalne namene. Prinesel naj bi problemski izbor raznovrstnih sestavkov, ki v obliki bogato ilustrirane hrestomatije ponujajo široki ruski javnosti bolj ali manj celovito podobo o Sloveniji in Slovencih oz. Slovenkah.

Dobrohotni ruski bralec naj bi se iz Almanaha

prepričal, kot je rekel Alojz Rebula 'da kot Slovenec nimam kaj zavidati komur koli, saj ima slovenska šahovnica prav vsa polja in vse figure in na njej lahko odigram svojo življenjsko partijo do konca'. S svoje strani bi rekel, da bo almanah domačinom tudi pokazal, da se nam osamosvojitve ni kar zgodila in da je bilo tistih veličastnih deset dni, ki so pretresli Evropo pred natančno desetimi leti, le vrhunska faza dolgotrajnega procesa etnogeneze slovenskega naroda.

Izdaja almanaha je prelomnica v predstavitvi Slovenije v Rusiji. Prvič bo ruski človek imel priložnost, da se spozna z našo državo, njeno zgodovino in prebivalci iz prve roke - iz prispevkov slovenskih avtorjev.

Prvič v ruščini A. Trstenjak in F. Rode, prvič v ruščini

Življenje ni sreča S.Gregorčiča, prvič v ruščini Kratka zgodovina Slovenije izpod peresa slovenskega avtorja, prvič v ruščini o J. Plečniku, A.Slomu... skupaj prek 60 prispevkov. Slovenski publicist, član parlamenta (1992-1996) A. Lenarčič je prispeval šest sestavkov in je po izidu naše dvojezične knjige Žiga Herberstein najbolj prevajani slovenski avtor v ruščino zadnjih let. Septembra bo v naši založbi izšla v ruščini njegova Slovenska zgodba, zgodovinski esej, ki bo še ena svojevrstna prelomnica v odnosih dveh narodov in držav. Lep pozdrav

JUST RUGEL, PREDSEDNIK DRUŠTVA ZA PROMOCIJO STIKOV MED SLOVENIJO IN RUSIJO DR. FRANCE PREŠEREN, MOSKVA

kotiček NAŠIH MLADIH

Žužo, tukaj spet Andrew. Kako ste? Upam, da krasno. Hvala Barbari Smrdel, ki je opisala svojo pot v Evropo. Še vedno mi ne pošljete ničesar za Misli. Prosim, če veste za kakšno smešno zgodbo ali bi radi usem povedali kar koli, prosim pišite mi. Če ste slučajno pozabili moj naslov: bratboy007@hotmail.com

Slovenska plesna skupina Iskra

Leta 1997 so jo v Melbournu ustanovile Paula Smrdel, Christine in Wendy Cestnik. Sestavljena je bila posebej za mladinski koncert v Canberri leta 1998, vendar je kasneje ostala skupaj in nastopala na številnih festivalih, med njimi:

- Oktoberfest 1999 in 2000
- Dandenong Festival 1999 in 2000
- Mladinski koncerti 1998, 1999 in 2000

- Odprtje slovenske razstave v imigracijskem muzeju leta 2000.

- Različne prireditve na slovenskih klubih in v verskem središču

Člani Iskre prav tako aktivno poskušajo oživiti dejavnosti nekdanje mladinske skupine. V teku let so člani prihajali in odhajali, zato naj tukaj naštejemo nekdanje in sedanje člane:

Wendy in Christine Cestnik, Paula in Anton Smrdel, Iris Dietner, Chrissy Mesaric, Simon, Michelle, Leah in Melissa Fistic, Andrew, Melissa in Mathew Bratina, Adrian in Robert Butinar, Lojzek Crvek, Evgen in Marta Iglic. Iskri pomaga tudi Lenti Lenko, ki je vedno pripravljen posneti glasbo ali igrati v živo na klavirsko harmoniko.

LEAH FISTRICH

'GROZLJIVI' POLET V LONDON

To je E-mail, ki ga je poslala Barbara Smrdel po prihodu v London.

Moj polet v London je bil nočna mora. Vas zanima?

Letela sem z Egypt Air in strah me je postalo takoj po vkrcanju. Nobenih žensk, nobenega nasmeha, nobenega pozdrava. Dobro, brez panike. Sedeži so bili širši kot Quantasovi, torej sem si mislila 'tole bo v redu'. Prižgal se je znak za varnostne pasove in skupaj z njim množična selitev v zadnji del aviona, potem pa – veliko dima. Zgrabila me je panika. Edina stvar, na katero sem pomislila, je bil 'ogonj'. Moški, ki je sedel poleg mene, me je pomiril, da stvar ni tako resna. Letalska družba dovoljuje kajenje v zadnjih treh vrstah. Sedela sem v šesti od zadaj. To je pripomoglo h groznemu glavobolu. Ves polet sem imela odejo čez glavo. Eno uro pred Singapurom je začelo letalo divje premetavati. Ljudje so padali v prehodih in kričali. Ves čas poleta prek Arabskega morja smo občutili močno turbulenco. Enkrat je bil znak za varnostne pasove prižgan skoraj dve uri, tako slabo je bilo. Veliko je bilo prerekanja in ljudje so se na skrivaj izmuznili s sedežev, ker ni bilo dovoljeno iti na stranišče. Položaj je bil daleč od idealnega. Ko smo pristali v Kairu se je pilot opravičil, ker smo imeli zamudo in razložil, da je kriv ciklon nad Arabskim morjem – fantastično! Let do Hethrowa ni bil dosti boljši. Polno letalo ljudi je uro in pol čakalo na 38 stopinjah celzija in vonj ni bil preveč prijeten. Klima napravam je

vzelo neskončno časa, da so začele delovati. Neskončno hvaležna sem bila, ko smo prispeli v London, a kmalu ugotovila, da se je moja prtljaga izgubila. Bi bilo lahko še slabše?

Vesela sem bila, da je izkušnja za mano, dokler me ni obšlo, da moram leteti nazaj z isto letalsko družbo! Nauk zgodbe – ne splača se vedno leteti poceni.

Kakor koli že, spet sem tukaj in v dveh tednih začnem z novo službo. Vreme je res lepo in življenje je kar v redu. Pozdravljeni!

BARBARA SMRDEL

Mladinski koncert 2001, Sydney

Iz Melbournu smo organizirali avtobusni prevoz tja in nazaj v avtobusu s petimi zvezdicami za \$120. V ceno so všteti jutranja malica, večerja ob prihodu, vstopnica za koncert in BBQ ob slovesu. Nastopajočim avtobusnega prevoza ni treba plačati. Najboljša novica je, da bomo prespali v luksuznem hotelu s 4 in pol zvezdicami, The Carlton Hotel v Parramatti.

Za podrobnejše informacije pokličite Lydijo Bratina na (03) 9700 3178.

Adelaida in Brisbane naj pokličeta svojo slovensko cerkev ali klub.

Andrew Bratina

Še enkrat hvala, da ste prebrali The Corner. Upam, da vam je še vedno všeč. Prosim, pomagajte mi, da bom usak mesec prinašal sveže novice na te strani in mi pišite. Napišite zgodbo, vic ali pa mi pošljite informacije o kom, za katerega mislite, da bi bil lahko zvezda meseca.

Urednik

OGRIZEK SOLICITORS

MICK OGRIZEK, MA, LLB (HONS)
LEGAL PRACTITIONER

TELEPHONE: (03) 9748 3650 FAX: (03) 9748 3619
MOBILE: 0418 326170 EMAIL: MOG@NETSPACE.NET.AU

POSTAL ADDRESS:
P.O. BOX 175, WORLD TRADE CENTRE VIC 3005

GOJAKS MEATS & SMALL GOODS

Rojakom
v Sydneyu

se toplo
priporočam!

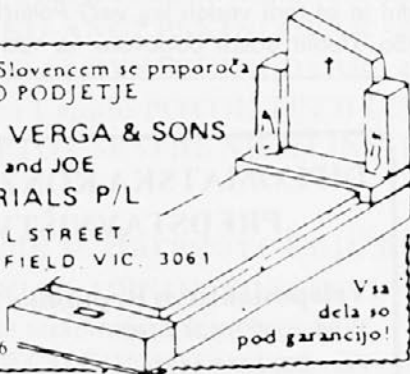
220 Burwood Rd, Burwood N S W 2134
Phone: (02) 747 4028

Melbournskim Slovincem se priporoča
KAMNOSEŠKO PODJETJE

LUCIANO VERGA & SONS
ALDO and JOE
MEMORIALS P/L

10 BANCELL STREET,
CAMPBELLFIELD VIC. 3061

Tel.:
359 1179
A H : 9470 4046

Vsa
dela so
pod garancijo!

PRODAJA IN NAKUP HIŠ

WALTER DODICH Mobile: 0413 262 655

IRENE DODICH Mobile: 0411 649 106

AGENTA ZA PRODAJO NEPREMIČNIN

HOCKING STUART Camberwell Office

693 Burke Road, Camberwell, Victoria 3124

Tel: 9882 4700

Fax: 9882 4766

Internet: www.hockingstuart.com.au

Email: camberwell@hockingstuart.com.au

TOBIN BROTHERS
a better way

Viktorijskim Slovincem na uslugo v času žalovanja

Head Office

NORTH MELBOURNE 189 BOUNDARY ROAD 9328 3999

BERWICK 9796 2866 NOBLE PARK 9558 4999

BRIGHTON 9596 2253 PAKENHAM (03) 5940 1277

CRANBOURNE (03) 5996 7211 RINGWOOD 9870 8011

DONCASTER 9840 1155 ST ALBANS 9364 0099

EAST BURWOOD 9886 1600 SUNSHINE 9364 8711

ESSENDON 9331 1800 WERRIBEE 9748 7900

FRANKSTON 9376 7211

GLENROY 9075 5022

MALVERN 9576 0433

MOORABBIN 9532 2211

BRIGHTON 9596 8144

Member AFDA

TBIN

Frances Tobin & Associates

EAST BURWOOD 9802 9888

BRIGHTON 9596 8144

Are your dentures more comfortable in a glass...? If so, for a **free consultation** contact **STAN KRNEL** DENTAL TECHNICIAN specialising in dentures and mouthguards.

391 Canterbury Rd, Vermont
Tel: 9873 0888

Bi raje imeli umetno zobovje v kozarcu...? Če ne, za **prvo brezplačno posvetovanje**, z zaupanjem pokličite: **STANKO KRNEL** ZOBNI TEHNIK specialist za umetno zobovje in zaščitne proteze.

Suite 7/14 Market St, Box Hill
Tel: 9898 6293

*Dom počitka matere Romane
Slovenski dom za ostarele
11-15 A'Beckett St, Kew, Vic. 3101*

*Mother Romana Home
Slovenian Hostel for the Aged
Ph: 03 9853 1054 Fax: 03 9855 0811*

Dom počitka matere Romane je slovenska ustanova, ki za daljši ali krajši čas nudi domače okolje ostarelim in vsem, ki potrebujejo nego. Prijazne in tople sobe, domača hrana, vesela družba, popolna zdravniška nega in vsa oskrba so samo del tega kar boste našli v domu počitka, samo 20 metrov od slovenske cerkve v Kewju.

Pogoj za sprejem v dom je *Aged Care Assessment Document*, ki vam ga priskrbi vaš zdravnik.

Osnovna cena je 85% od avstralske starostne pokojnine in je v skladu z vsemi pravili in predpisi določenimi z zakonom tako imenovanega *Aged Care Act 1997*. Pogoj za sprejem v dom ni na osnovi posameznikovega premoženja, temveč na podlagi njegovega zdravstvenega stanja in potrebi po negi.

Ste že razmišljali o tem, kakšno bi bilo življenje v domu, poznate koga, ki bi po vašem mnenju potreboval njegove usluge ali pa ste samo radovedni in bi radi vedeli kaj več? Pokličite upravnico po telefonu in se dogovorite za primeren čas oglada. Dobili boste odgovore na vsa vprašanja.

GLAS SLOVENIJE

Informativni mesečnik z angleško prilogo
"The voice of Slovenia"

P.O.Box 167 Winston Hills, NSW 2153

Telefon: (02) 9674 9599

SLOVENSKA TV 31 - Sydney

Vsak ponedeljek ob 18.00 uri

Domača stran na internetu:

STIČIŠČE AVSTRALSKIH SLOVENCEV

glasslovenije.com.au

DIPLOMATSKA KONZULARNA PREDSTAVNIŠTVA

Veleposlaništvo Republike Slovenije

Telefon: (02) 6243 4830

Fax: (02) 6243 4827

Embassy of Republic of Slovenia, P.O. Box 284
Civic Square, Canberra, ACT 2608

Generalni konzulat RS Sydney

Telefon: (02) 9517 1591

Fax: (02) 9519 8889

P.O. Box 188, Coogee, NSW 2034

Generalni konzulat RS Nova Zelandija

Telefon: (04) 567 0027

Fax: (04) 567 0024

P.O. Box 30247, Lower Hut, NZ ali

P.O. Box 5, Smithfield, NSW 2164

DISTINCTION PRINTING PTY. LTD.

Lastnik Simon Špacapan

**Tiskarna za
brošure, knjige in barvna dela**

164 Victoria Street, Brunswick, 3056 VIC.

Telephone: 9387 8488

Novo in staro branje iz Baragove knjižnice

Draga Gelt: ZNAŠ SLOVENSKO? DO YOU KNOW SLOVENIAN? Tečaj slovenskega jezika za odrasle (Slovenian Language Course for Adults), cena \$20.- in OSNOVNA SLOVNICA PRAVILA IN VAJE, cena je prav tako \$20.

MODERNI ANGLEŠKO-SLOVENSKI IN SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR v žepni izvedbi s trdimi platnicami. Cena je 80 dolarjev.

Draga Gelt, Magda Pišotek, Marija Penca: UČIMO SE SLOVENSKO - LET'S LEARN SLOVENIAN, I, II. in III. del. Cena je \$15.- za posamezni del.

Ivan Kobal: THE SNOWY - CRADLE OF NEW AUSTRALIA, cena knjige s trdimi platnicami \$30, z mehкими platnicami \$20.

Jožko Šavli, Matej Bor, Ivan Tomažič: VENETI, FIRST BUILDERS OF EUROPEAN COMMUNITY - angleški prevod, trde platnice, 534 strani, 150 ilustracij; cena je \$45.

VENETI V EVROPI 2000, tretji venetski zbornik, Ivan Tomažič. 304 strani, cena \$25.

SLOVENCİ - KDO SMO, OD KDAJ IN ODKOD IZVIRAMO, cena 35 dolarjev.

SVETO PISMO STARE IN NOVE ZAVEZE - cena je 50 dolarjev.

SVETO PISMO STARE IN NOVE ZAVEZE, žepna izdaja, cena je 45 dolarjev.

Dr. Vladimir Vulikič: GLASBENIK STANE HABL - VRHNIČAN V DOMŽALAH, \$35.

Karel Mauser: LJUDJE POD BIČEM - povest, napeta ljubezenska zgodba v štirih knjigah žepne izdaje, v kartonskem ovitku, cena je 35 dolarjev.

SLOVENSKO-ANGLEŠKI SLOVAR - cena je \$28.-

ANGLEŠKO-SLOVENSKI SLOVAR - cena je \$28.-

NOVO! Ivan Lapuh: POTOK TREH IZVIROV, črtice, pesmi in aforizmi, cena je \$15.-

100 RECEPTOV SESTRE NIKOLINE, 1., 2., 3., 4. in 5. del - cena posamezne knjige \$10.

Videokasete iz Baragove knjižnice

SLOVENSKI MLADINSKI KONCERTI V AVSTRALIJI 1975 - 1999, spominski video ob 25. slovenskem mladinskem koncertu, \$10.

TAM NA VRTNI GREDI (30 minut) - Tanja Meža, Maja Lesjak, citre Marjan Marinšek. \$10.-

PETINDVAJSETI SLOVENSKI MLADINSKI KONCERT V MELBOURNU, 1999 - \$25

SLOVENIA IS... videokaseta o Sloveniji v angleščini, 25 dolarjev.

PAPEŽ JANEZ PAVEL V SLOVENIJI, obisk svetega očeta maja 1996. Cena \$25.-

KARAOKE - SLO HITI, I. del, cena je 25 dolarjev.

ZGODBA O BELEM KONJU - naši lipicanci, cena je \$25.-

D & F BUTINAR

SPRAY PAINTING

DARKO BUTINAR

Specialising in:

- Trucks Industrial Equipment
- Sand Blasting
- Windscreen Replacement
- Sign Writing
- Steam Cleaning
- Tyre Seal

12/177 Northbourne Rd

Campbellfield, 3061

Phone/Fax: 9305 3154

Prosimo, da k ceni naročenega prištejete tudi poštnino.

STILL CELEBRATING THE NEW MILLENIUM

FOR ALL YOUR TRAVEL (hotels, car rentals, insurance...) around Australia, New Zealand, North and South America, Europe, Asia, Africa and also for MONTHLY GROUPS TO SLOVENIA, please contact us for dates and economical rates. Make an early reservation to avoid disappointment.

GROUPS FOR SLOVENIA
departing from ADELAIDE, BRISBANE, CANBERRA,
MELBOURNE and SYDNEY

*****

We are now sole agents in Australia for the ABC Car Rental
Company in Slovenia.

Please contact us for very economical rates.

Lic No
30218

SLOVENIJA VAS PRIČAKUJE!

PRIGLASITE SE ZA ENO SKUPINSKIH
POTOVANJ NA OBISK SLOVENIJE V LETU 2001

Zelo dobre ekonomske prilike
za obisk lepe Slovenije
in vseh strani sveta . . .

*Pokličite ali obiščite naš urad za podrobnejša pojasnila,
da Vam lahko pomagamo pravočasno dobiti potni list in potrebne vize!*

Ne pozabite, da je že od leta
1952 ime GREGORICH dobro
poznano in na uslugo vsem, ki
se odpravljajo na potovanja!
PRIDEMO TUDI NA DOMI

ERIC IVAN GREGORICH
Slovenija Travel / Donvale Travel

1042—1044 Doncaster Road,
EAST DONCASTER, Vic. 3109
Telefon: 9 842 5666